

Proizvodnja in produktivnost v maju 1971

Vrednost blagovne proizvodnje, dosežene v mesecu maju, je bila za 1,02 % večja od one, ki je bila dosežena v aprilu tega leta. Osnovni plan je bil v mesecu maju dosežen s 75,9 %.

Dosegli nismo osnovnega plana naslednjih proizvodov: cinkovega prahu in žveplene kisline zaradi remontov, cinkove pločevine zaradi tržnih pogojev (zastoj izvoza v Nemčijo). Valjarna dela z zmanjšano kapaciteto — rebalans osnovnega plana ni bil izvršen. Zaradi pomanjkanja cinka ustrezne kvalitete ni bil izpolnjen plan proizvodnje cinkovih čašic in zamak cinka.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Osnutek samoupravnega sporazuma je pripravljen

V mesecu februarju letos je bil sprejet zakon o samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov. Z zakonom se obvezujejo delovne organizacije in vse ostale dejavnosti, da sklenejo samoupravni sporazum, ki naj poda osnove za ugotavljanje osebnega dohodka, določi višino dodatkov za pogoje dela v proizvodni dejavnosti, uokvirni prejemke delavcev, ki bremenijo materialne stroške (dnevnice, kilometrina, dodatek za ločeno življenje, terenski dodatek), ugotovi način udeležbe pri delitvi osebnih dohodkov od ostanka dohodka delovne organizacije ter določi način financiranja skupnih potreb delavcev (regresiranje toplega obroka, regres za letovanje, rekreacijo itd.).

Cinkarna sklepa samoupravni sporazum s podjetji črne in barvaste metalurgije ter bazične kemije. Grupacija šteje 10 delovnih organizacij, in sicer: Direkcija Združenega podjetja slovenske železarne Ljubljana, Železarna Jesenice, Železarna Ravne, Železarna Štore, Impol Slovenska Bistrica, TGA Kidričevo, Cinkarna Celje, Tovarna dušika Ruše, Mariborska livarna in Metalurški inštitut Ljubljana. Omenjene delovne organizacije so formirale skupno komisijo, ki so jo sestavljali predstavniki vseh teh organizacij. Ta skupna komisija se je konec aprila lotila izdelave osnutka samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih

dohodkov v okviru te grupacije ter do 21. junija izdelala osnutek, katerega bodo obravnavali pristojni organi in kolektivi v delovnih organizacijah. Za izdelavo osnutka so bile potrebne obsežne priprave in analize saj se pogoji poslovanja med posameznimi delovnimi organizacijami zelo razlikujejo. K temu moramo prišteti še neenotno evidenco v posameznih delovnih organizacijah, kar je zahtevalo še razne usklajevalne postopke zlasti na področju kvalifikacijske strukture delavcev in načinov ugotavljanja ostanka dohodka.

Če pogledamo nekatere temeljne značilnosti osnutka sporazuma, lahko ugotovimo, da je na-

men sporazuma predvsem v u skladitvi vprašanj, ki zadevajo odnose v izenačevanju in izboljševanju materialnih osnov združenega dela, s tem pa boljše delovne in življenjske pogoje ter enakomerno in stalno naraščanje standarda zaposlenih delavcev v tej grupaciji, skladno z ekonomskimi rezultati gospodarjenja.

Sporazum tudi poudarja vlogo črne in barvaste metalurgije v slovenskem gospodarstvu ter objektivne neugodne pogoje gospodarjenja (nizka akumulacija, počasno vračanje sredstev, kontrola prodajnih cen ipd.).

Ker so že z zakonom o samoupravnem sporazumevanju, zlasti pa z družbenim dogovorom konkretizirana merila za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delavcev, je bila naloga komisije, da v sporazumu določi takšna merila pri delitvi dohodka in osebnega dohodka, ki bodo zagotovila delovnim organizacijam nagrajevanje pri delu brez nevarnosti, da bi bila po teh merilih ugotovljena in razdeljena sredstva obdavčevana po progresivni lestvici, ki jo zakon določa za tiste delovne organizacije, ki bodo izplačevale višje osebne dohodke od tistih, ki jih bo določil samoupravni sporazum, usklajen z zakonom in potrjen s strani verifikacijske komisije, ki jo sestavljajo predstavniki izvršnega sveta SR Slovenije, Gospodarske zbornice SR Slovenije in republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije.

Najpomembnejše merilo za izplačevanje osebnega dohodka so lanskoletni osebni dohodki, ki pomenijo osnovni dohodek za posamezne kvalifikacijske skupine brez upoštevanja dodatkov. Osnutek sporazuma naše grupacije upošteva kalkulativni osebni dohodek, izračunan po stopnjah strokovne izobrazbe, ki jo zahtevajo delovna mesta — za delavce v proizvodnji in po stopnjah dejanske izobrazbe — za administrativno-tehnične in vodilne delavce. (Nadaljevanje na 2. strani)

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XVIII.

CELJE, 15. JUNIJA 1971

ŠTEVILKA 5-6

Sanacijski program Cinkarne je potrjen

Skupščina občine Celje je na 32. seji dne 29. junija 1971 obravnavala sanacijski program Cinkarne Celje ter mnenja in stališča sveta za industrijo in gradbeništvo ter upravnega odbora sklada skupnih rezerv občine Celje. Na osnovi teh mnenj ter predlogov, kakor tudi stališč upravnega odbora republiških skupnih rezerv, Jugobanke Ljubljana in Ljubljanske banke je skupščina sprejela naslednje sklepe:

• Skupščina ugotavlja, da je sanacijski program z nakazano optimizacijo proizvodnje in drugimi sanacijskimi pogoji sprejemljiv ter nakazuje možnosti uspešne sanacije.

• Cinkarna Celje je podala predlog minimalnih pogojev za uspešno sanacijo, ki pa v dosednji fazi obravnavanja niso bili v celoti realizirani. Skupščina ugotavlja, da je sanacija Cinkarne kljub temu možna, vendar pod znatno težjimi pogoji. To pomeni, da bo potrebno tem večje angažiranje predvsem samega kolektiva Cinkarne, da s pomočjo Skupščine občine Celje doseže čim ugodnejšo rešitev pogojev sanacije. Tu je mišljena pridobitev manjkajočih obratnih sredstev, dokončna rešitev pokritja manjkajočih sredstev za izgradnjo obrata titanovega dioksida, uvedba sodobne organizacije dela ter pridobitev ustreznih kadrov, ki bodo

lahko učinkovito izvajali sanacijo podjetja.

• Skupščina z dnem potrditve sanacijskega programa ukinja sanacijski odbor v Cinkarni s tem, da se vse pristojnosti, ki jih je imel ta odbor, prenesejo na samoupravne organe podjetja, s tem pa tudi vsa odgovornost kolektiva za realizacijo vseh, v sanacijskem programu predvidenih nalog.

• Skupščina sprejme predlog sveta za industrijo ter upravnega odbora skupnih rezerv občine, da: — bo spremljala rezultate poslovanja Cinkarne in realizacijo vseh pogojev sanacije po sanacijskem programu;

— si bo prizadevala v okviru možnosti skupaj s Cinkarno reševati že prej naštetje še nerealizirane pogoje sanacije, kot so: manjkajoča obratna sredstva, pokritje manjkajočih sredstev za obrat titanovega belila in drugo.

• Skupščina sprejme sklep o oprostitvi plačevanja prispevkov iz osebnega dohodka Cinkarne Celje v času sanacije podjetja.

• Skupščina sprejme sklep, da se osebni dohodki izplačujejo po določilih sanacijskega programa s tem, da je potrebno v podjetju upeljati tak sistem stimulativnega nagrajevanja, ki bo zagotavljal najboljše ekonomske učinke.

(Nadaljevanje na 2. strani)

VELIKA REŠEVALNA IN GASILSKA VAJA

Obveščamo vse člane kolektiva Cinkarne, da bo dne 24. julija 1971 velika reševalna in gasilska vaja na terenu krajevne skupnosti Gaberje—Hudinja v industrijskem predelu Celja: Cinkarne, EMO, Klima, IFA in LIK »Savinja«. Začetek vaje bo ob 08,30 h. Sodelovale bodo enote civilne zaščite iz navedenih podjetij in prostovoljna gasilska društva ter organizacija rdečega križa Celje.

Iz Cinkarne sodelujejo na vaji tisti pripadniki enot civilne zaščite, ki dobijo osebne pozive, ostali so oproščeni vaje.

Štab za obrambo in zaščito Cinkarne

Osnutek samoupravnega sporazuma je pripravljen

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naslednje merilo predstavljajo dejansko izplačani dohodki za nočno delo, delo v podaljšanem delovnem času, nadalje za delo ob nedeljah in za delo na dan državnih praznikov. Poleg teh meril so upoštevana še merila, ki določajo delež osebnega dohodka, ki se priznava delovni organizaciji za pogoje dela, povračilo stro-

škov, povezanih s službenimi potovanji, terenskim delom in ločnim življenjem, udeležba delavcev na ostanku dohodka in delež ki je namenjen za kritje skupnih potreb delavcev (družbeni standard).

Kalkulativni osebni dohodek za posamezne obračunske skupine po stopnjah strokovne izobrazbe znaša v neto znesku.

Obrač. skupina	Obstoječa kvalif. označba	Pogoj za uvrstitev v obračunsko skupino	KOD/mes	Indeks
I	NK	Delovna mesta v proizvodnji, kjer ni zahtevana kvalifikacija niti praksa, in delavci v administraciji, ki poleg osnovne šole niso pridobili dodatne izobrazbe	800	100
II	PK	Delovna mesta v proizvodnji, kjer se zahteva izobrazba polkvalificiranega delavca, in delavci v administraciji, ki so se poleg osnovnega šolanja priučili za določeno delo preko tečajev	900	113
III	KV NS	Delovna mesta v proizvodnji za katera se zahteva izobrazba kvalificiranega delavca, in delavci v administraciji, ki imajo izobrazbo poklicne šole po zakonu o srednjem šolstvu	1450	181
IV	VK SS	Delovna mesta v proizvodnji, za zatera se zahteva izobrazba visokokvalificiranega delavca, in delavci v administraciji, ki imajo izobrazbo srednje šole	1700	213
V	VS	Delavci, ki imajo z javno listino priznano izobrazbo I. stopnje fakultete ali višje šole	2000	250
VI	VS	Delavci, ki imajo z javno listino priznano fakultetno izobrazbo	2500	313
VII	VS	Delavci, ki imajo z javno listino priznano dodatno specializacijo (magistratura)	2700	338
VII	VS	Delavci, ki so si pridobili doktorat znanosti	3000	375

Za delavce, ki so po statutu delovne organizacije na vodilnih delovnih mestih se kalkulativen osebni dohodek ugotovljeni po dejanski izobrazbi poveča za 40 %.

Ker je kvalifikacijska struktura zaposlenih delavcev v posameznih delovnih organizacijah izredno pomembno merilo za višino mase kalkulativnih osebnih dohodkov, je komisija po mnogih primerjalnih analizah ugotovila, da se ta struktura v bistvu ne razlikuje mnogo med posameznimi delovnimi organizacijami, ki so podpisnice tega sporazuma.

Zaradi različnih kriterijev in načina evidence pa bi po sedanjih aktih o sistemizaciji prihajala do bistvenih razlik zato je

v sporazumu predloženo, da velja za vse podpisnike tega sporazuma enotna kvalifikacijska struktura delavcev v neposredni proizvodnji, ki predstavlja ponderirano aritmetično sredino kvalifikacijskih struktur grupacije kot celote. Tako se iz skupnega števila delavcev, ugotovljenega iz števila ur opredeli v naslednje skupine:

- I. obračunska skupina (NK) delavci 3 %;
- III. obračunska skupina (PK) delavci 25 %;
- III. obračunska skupina (KV) delavci 53 %;
- IV. obračunska skupina (VK) delavci 19 %.

Tako določeno strukturo uporablja tudi SDK pri preverjanju izplačanih osebnih dohodkov; v tem smislu tudi zamenjuje le-ta splošne akte podpisnikov.

Dodatki se izplačujejo po določenih internih aktov posameznih delovnih organizacij v naslednji višini:

- za nočno delo od 22—6 ure od 20 % do 30 %;
- za delo v podaljšanem delovnem času od 40 % do 50 %;
- za delo ob nedeljah od 25 % do 50 %;

— za delo na dan državnih praznikov od 50 % do 75 %.

Posamezne delovne organizacije bodo na sejah samoupravnih organov določile višino posameznih dodatkov v skladu z internimi akti in pričakovanimi možnostmi delitve.

Na višino osebnega dohodka bistveno vplivajo tudi pogoji dela, ki so v posameznih podjetjih naše grupacije precej različni. Kot pogoje dela je komisija razumela predvsem vpliv temperature, rotopa, prahu, plinov, fizično težino dela, povečano nevarnost nezgod, kemične vplive ipd. V posameznih delovnih organizacijah se lahko po teh izračunih povečajo kalkulativen osebni dohodek v naslednjih odstotkih:

- TGA Kidričevo in Tovarna dušika Ruše 26 %;
- Železarna Jesenice, Ravne in Štore 24 %;
- Cinkarna Celje, Impol, Mariborska livarna 20 %;
- Metalurški inštitut 10 %;
- Direkcija Združenega podjetja slovenske železarne 0 %.

Vsaka delovna organizacija je potemtakem upravičena po svojih materialnih možnostih izplačevati poleg kalkulativnega osebnega dohodka še dodatek, ki izvira iz pogojev dela, ker se ta masa sredstev za osebne dohodke obračunava izven mase, ki je obdavčena po progresivni lestvici, kot jo določa zakon.

Osnutek samoupravnega sporazuma določa tudi enotne prejemke, ki bremenijo materialne stroške:

- dnevnice za potovanja po Jugoslaviji do neto 80 din in stroški prenočišča po predloženem računu;
- dnevnice za potovanje v inozemstvo v višini, določeni s predpisom, veljavnim za upravne organe;
- kilometrina do neto 0,90 din za dejansko prevožen kilometer;
- povračilo za ločeno življenje do neto 500 din mesečno;
- terenski dodatek do 700 din mesečno.

Terenski dodatek in nadomestilo za ločeno življenje se med seboj izključujeta.

Udeležba pri delitvi osebnega dohodka od ostanka dohodka je

predstavljala zelo sporno vprašanje zlasti še ker so podane formule za izračun stimulacije in minimalne stopnje akumulacije zelo komplicirane ter za posamezne delovne organizacije neuporabne. Komisija je izdelala posebno formulo, ki po dosedanjih primerjavah kaže še največjo uporabnost in zagotavlja racionalno poslovanje.

Financiranje skupnih potreb delavcev je določeno v maksimalni višini že z družbenim dogovorom. Tako določa osnutek sporazuma enake zneske kot so navedeni maksimalni zneski v podpisnem družbenem dogovoru, in sicer:

- od 300 do 600 din neto letno na zaposlenega kot regres za letni dopust; ta sredstva vključujejo tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniških domovih,
- do 50 din neto mesečno na zaposlenega delavca za regresiranje prehrane, kar pa ne sme biti posamezniku izplačano v gotovini,

— za strokovno izobraževanje je dolžna vsaka delovna organizacija odvajati najmanj 1 % od izplačanih neto osebnih dohodkov.

Ob naštetih elementih, ki jih določa osnutek samoupravnega sporazuma je pomembno tudi določilo, da ne sme biti najnižji osebni dohodek za redno delo manjši od 800 din, najvišji osebni dohodek pa ne sme presegati 6000 din.

Na koncu želimo opozoriti, da določa družbeni dogovor sankcije (sanacija ali likvidacija podjetja) za tiste delovne organizacije, ki izplačujejo nižje osebne dohodke kot znašajo 80 % kalkulativen osebni dohodek, določeni s samoupravnim sporazumom.

Sanacijski program je potrjen

(Nadaljevanje s 1. strani)

• Skupščina podpira stališče bank, da naj biro za operacijske in tržne raziskave v Ljubljani, ki je izdelal sanacijski program, tudi v prihodnje — to je v času sanacije — sodeluje pri uresničevanju nakazane optimizacije in preusmeritve proizvodnje.

• Skupščina podpira predlog strokovne grupe za usklajitev programa razvoja kemijske industrije pri svetu za kemijo in gumarsko inštrijo gospodarske zbornice SRS, ki ugotavlja, da naj se Cinkarna poslovno vključi v kooperacijo in sodelovanje s predelovalno industrijo v Sloveniji in najde vse možnosti skupnega sofinanciranja pri določenih rentabilno najinteresantnejših proizvodov.

• Cinkarna Celje mora permanentno analizirati svojo proizvod-

njo v smislu ugotavljanja tržno najinteresantnejših proizvodov. Cim pa ugotovi, da prihajajo določeni proizvodi v izgubo, je treba pravočasno opustiti proizvodnjo le-teh ter se preusmeriti v maksimalno izkoriščanje kapacitet najbolj akumulativnih proizvodov.

• O rezultatu poslovanja in doseženih ukrepih po sanacijskem programu mora Cinkarna mesečno poročati Skupščini občine Celje oziroma njenim organom in strokovnim službam

• Skupščina občine Celje se obvezuje, da bo skupno s Cinkarno podvzela vse potrebne korake, da se realizira obveza bank, sprejeta v smislu dogovora z dne 22. junija 1971, ki določa, da bodo banke v roku enega meseca dale svojo definitivno odločitev o pokritju manjkajočih sredstev za izgradnjo titanovega belila.

DELOVNA KONFERENCA ORGANIZACIJE ZK

Na nedavni konferenci organizacije Zveze komunistov so obravnavali aktualne naloge organizacije, nadalje organizacijska vprašanja, potrdili pa so tudi sprejem novih članov v organizacijo Zveze komunistov; le-ti so bili sprejeti v začetku maja na občinskem komiteju na osnovi predlogov oddelkov organizacije Zveze komunistov v našem podjetju.

Novim članom Zveze komunistov je čestital sekretar organizacije tovariš Leopold Slapnik, v spomin na ta svečani dogodek pa jim je izročil knjige. Novi člani organizacije so Jelena Kobe, Jože Korez, Milan Krizmanič, Anja Mohar, Franc Paher, Alenka Petkowska, Mirko Radulj in Franc Sredovnik, ponovno pa je bil sprejet Ivan Veranič.

tem razvijanje enotnosti za dosego skupnih ciljev.

Komunisti sprejemamo kritiko, s katero je argumentirano prikazano pomanjkljivo ali celo nestrokovno delo posameznikov oziroma služb z namenom, da bi pomanjkljivosti odpravili, ne sprejemamo pa kritiziranja vsega, da se prikrijejo lastne napake ali oslabi enotnost pri realizaciji de-

delovnih obveznosti in poslabšajo medsebojni odnosi v podjetju,« je dejal tov. Slapnik.

V zvezi z realizacijo sklepa o izboljšanju stimuliranja delavcev je poudaril, da z izdelavo novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov problem še ni rešen — novi pravilnik naj bi odpravil tiste pomanjkljivosti, ki jih je bilo mogoče rešiti v sedanji situaciji (zaradi tega ima ta pravilnik tudi prehodni značaj). Objektivni sistem nagrajevanja pa mora upoštevati nekatera nova merila, ki so zajeta tudi v samoupravnem sporazumu — predvsem merila nagrajevanja po doseženih učinkih dela in sistematizaciji delovnih mest.

Tovariš Slapnik se je v svojem referatu dotaknil tudi organizacije poslovanja podjetja in problematike kadrovske strukture, kjer je zlasti nakazal težave zaradi pomanjkanja nekaterih strokovnih delavcev — predvsem ekonomsko komercialnih sodelavcev, delno pa tudi strokovnjakov s proizvodno tehničnega področja z visokošolsko izobrazbo. Nakazal je tudi, kako bo treba reševati ta problem z ustreznimi kadrovskimi prijemi glede pridobivanja teh strokovnjakov, s pravilno štipendijsko politiko in z nagrajevanjem, ki ustreza povprečnemu nagrajevanju teh poklicev v drugih delovnih organizacijah seveda v okvirih, ki jih določa naš pravilnik o nagrajevanju.

Analiza dela organizacije Zveze komunistov med obema delovnimi konferencama je pokazala, da so sprejeti sklepi v glavnem u-

način kritiziramo pomanjkljivosti in napake, ki jih ugotovimo, ne pa da posameznikom podtikamo vse mogoče napake in jim s tem rušimo ugled ter zmanjšujemo njihovo delovno prizadevnost, je dejal tovariš sekretar.

V svojem referatu je tovariš Slapnik spregovoril o uresničitvi dosedanjih sklepov naše organizacije Zveze komunistov in o stališčih, ki so bila posredovana samoupravnim organom.

Ko je govoril o sklepu, ki se nanaša na osebno odgovornost do delovnih nalog, je dejal, da je bil sklep v glavnem realiziran. »Čeprav ne gre zanikati naporov, ki so jih posamezne službe in posamezniki vložili v realizacijo sklepov samoupravnih organov in kratkoročnega programa ukrepov o poslovanju pa vendar vidimo, da prizadevanja vseh niso enaka. Še vedno čutimo, da posamezniki ne razumejo ali pa nočejo razumeti, kako je potrebna polna angažiranost na vsakem delovnem mestu, zlasti pa še vzpostavljanje ustreznih pogojev sodelovanja med posameznimi službami in s

resničeni, oziroma, da njihova realizacija še poteka (sklepi, katerih značaj zajema daljše obdobje).

»Vidimo torej, da so naše konference pravilno zastavile delo, saj sprejemajo progresivne in realne sklepe, ki imajo podporo in razumevanje pri samoupravnih organih, drugih družbenopolitičnih organizacijah v Cinkarni, pri vodstvu podjetja in kolektivu nasploh.

Žal moram poudariti, da posamezniki ne delajo v duhu enotnosti in progresivnih ciljev podjetja in delovne skupnosti. Mnogo se razpravlja o vprašanjih, ki nikamor ne vodijo, temveč škodujejo skupnim interesom. Tu predvsem mislim na kreiranje javnega mnenja, ki je večkrat dezinformirano zaradi različnih interpretacij posameznih vprašanj. Mislim, da je prav, da razvijamo večjo odkritosrčnost na vseh nivojih v podjetju in tako na javen in sprejemljiv

Sekretar OZK tov. Leopold Slapnik je v referatu kritično ocenil delo OZK med obema konferencama

Ko je govoril o uresničitvi sanacijskega programa, je poudaril, da je nujno potrebno sodelovanje posameznih služb in dejavnosti predvsem sodelovanje na tehnično komercialnem področju, vključitev razvojno investicijskega sektorja v proizvodno in poslovno politiko podjetja ter jasna in konkretna odgovornost, ki je ponekod preveč centralizirana.

V svojem referatu je poudaril vedno večjo vlogo našega samoupravnega sistema, dotaknil pa se je tudi velikega prizadevanja celotnega kolektiva, da smo v letošnjem letu dosegli izredno pozitivne rezultate v primerjavi z minulima dvema letoma kljub velikim težavam, ki smo jih v letošnjem letu morali premagati.

Tovariš sekretar je svoje poročilo zaključil z besedami: »Vsem nam mora biti jasno, da sta moč in vpliv organizacije Zveze komunistov tolikšna, kolikor si ju bomo s svojo vztrajnostjo, doslednostjo in delovno vnetostjo ustvarili. Pri tem zlasti mislim na odgovornost vodstev organizacije in oddelkov te odgovornost komunistov na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih v podjetju. Če v naših presojah in dejanjih ne bomo realni in dosledni, se tudi ne bomo mogli uspešno zoperstaviti raznim tokovom, ki se nam kažejo v različnih oblikah, med katerimi ne izključujem tudi oblik izsiljevanja, nespoštovanja odločitev samoupravnih organov ipd.«

V razpravi, ki je sledila referatu so sodelovali številni člani organizacije. Med prvimi je spregovoril predsednik centralnega delavskega sveta tovariš Viktor Skale. Uvodoma je podčrtal vlogo in pomen samoupravljanja v naši

(Nadaljevanje na 11. strani)

Novosprejetim članicam organizacije ZK je tovariš Leopold Slapnik izročil v spomin na ta dogodek leposlovne knjige (na slikah zgoraj)

Otvoritev gasilskega orodjišča

Tiho, brez pompa in vsiljive reklame, vendar z radostjo v srcu, smo se cinkarniški gasilci zbrali 18. junija 1971 na skromno, za nas pa tako pomembno slovesnost — otvoritev in prevzem novo urejenega gasilskega orodjišča. Le tisti, ki se je zanimal za delo gasilcev, le tisti, ki je vedel v kakšnih pravzaprav nemogočih pogojih so cinkarniški gasilci preko 30 let opravljali svoje požrtvovalno delo, bo lahko ocenil, kaj je ta praznik pomenil za vsakogar izmed nas.

Skromni ljudje smo gasilci. V tej svoji skromnosti pa smo s svojim delom in s svojo stalno pripravljeno, zavarovani našo skupno last, preprečili marsikatero večjo škodo v našem podjetju, pa če je bilo potrebno tudi za ceno lastne varnosti. Za svojo požrtvovalnost in plemenito pripravljenost, pomagati v nesreči, gasilec ne pričakuje priznanj in nagrad, boli ga pa, če ne najde posluha in pomoči, ko potrebuje najnujnejše, da bo lahko kljuboval naravi na njeni razdiralni poti. Takega pomanjkanja posluha smo bili pogostokrat deležni v preteklem času. Zato nas toliko bolj veseli, da sta sedanje vodstvo

civilne zaščite tov. Pejanovič, ter sekretar tovarniškega komiteja tov. Slapnik.

Slavnost se je pričela točno ob napovedani uri s tekmovanjem enajstih tekmovalnih ekip, v štirih disciplinah in sicer: metanju reševalnega pasu, metanju reševalne vrvi, prenosu gasilnega aparata preko gredi in gašenju s peskom. Veselje je bilo gledati tekmovalce s kakšno rutino so opravljali postavljene naloge.

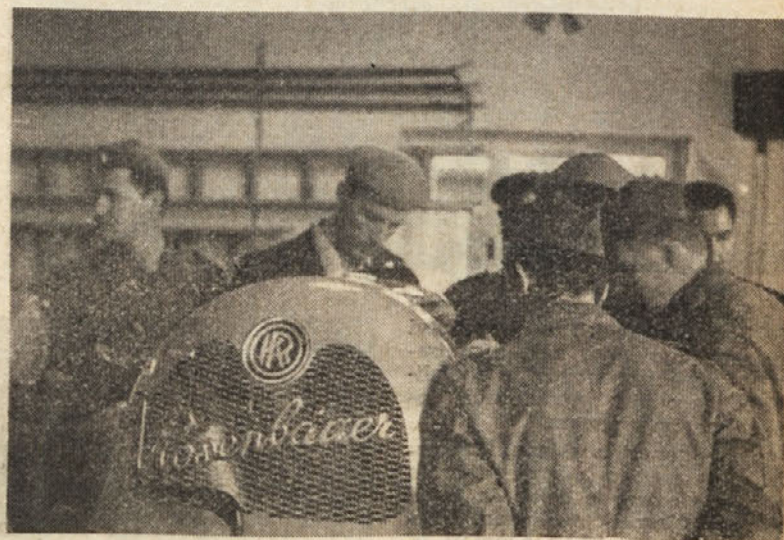
Točnost, prizadevnost in hitrost so odločale kdo bo zmagovalec. Vse nastopajoče ekipe so pokazale obilico spretnosti in prizadevnosti, prisotni gledalci pa so živo spodbujali nastopajoče. Ocenje-

Zbor vseh gasilskih ekip, ki so se pomerile v tekmovanju na strokovnem področju

Met reševalnega pasu (na sliki) je bila ena izmed tekmovalnih panog.

Udeleženci tekmovanja z zanimanje ogledujejo motorno brizgalno.

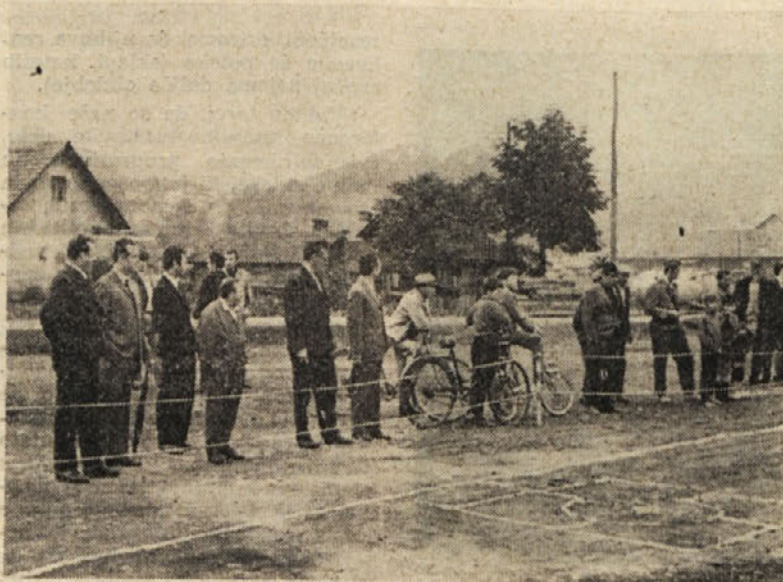
podjetja, in sedanji sestav organov upravljanja le prisluhnila našim potrebam, ter nam v okviru trenutno omejenih možnosti omogočila občutno izboljšanje pogojev s katerimi se gasilci pri svojem delu in strokovnem izpopolnjevanju srečujemo vsakodnevno.

Zato pa vidimo prav v novem orodjišču veliko priznanje vodstva podjetja in organov upravljanja, našemu delu.

Za ta svoj veliki dan smo pripravili malo slovesnost in v okviru te, tudi preizkušnjo strokovne pripravljenosti članstva. V veliko zadovoljstvo nam je bilo, da je društvo pripravljeno skupno z nami proslaviti ta dogodek, ter da se je naše slavnosti udeležil predsednik občinske gasilske zveze tov. Vili Špat. Posebno pa smo bili veseli, da so se našemu slavlju pridružili tudi tehnični direktor podjetja Franc Kapus, dipl. ing., vodja varnostnega sektorja Klemen Stegenšek, dipl. ing., vodja

valne komisije so imele polne roke dela in odgovono nalogo, ker je bilo znanje nastopajočih precej izenačeno inna ustrezni vi-

šini, tako da je bilo treba paziti na vsako malenkost. Za dokončno odločitev zmagovalne ekipe je bilo potrebno tekmovanje celo ponoviti, ker sta v prvem tekmovanju dve najboljši ekipi dosegli enako število točk.

Maloštevilni gledalci so z zanimanjem spremljali tekmovanje gasilcev.

Tehnični direktor tov. inž. Kapus izroča tov. Ljubiču, vodji naše ekipe, priznanje in nagrado za osvojen tretje mesto.

Po končanem tekmovanju se je pričel slavnostni del prireditve z razglasitvijo rezultatov in izročitvijo ličnega pokala zmagovalni ekipi.

(Nadaljevanje na 5. strani)

ŠIROKE MOŽNOSTI ŠOLANJA IN STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH

Če za delovno mesto, ki ga zasedete ali si ga želite pridobiti, nimate zahtevne izobrazbe, vas vabimo, da si jo pridobite z **DOPISNIM ŠOLANJEM** pri **DOPISNIM DELAVSKI UNIVERZI** v Ljubljani, Parmova 39, telefon 312-141.

Na voljo so vam naslednje šole: **TEHNIŠKA SREDNJA SOLA** strojne, električne, lesne in kemijske stroke, **DELOVODSKA SOLA** za strojno stroko, **POKLICNA SOLA** za kovinarsko stroko, **ADMINISTRATIVNA SOLA** (dveletna), **OSNOVNA SOLA** (5., 6., 7. in 8. razred), **EKONOMSKA SREDNJA SOLA**, ter **TEČAJI** nemškega in italijanskega jezika, tehničnega risanja (osnove tehničnega risanja), ter tečaji za skladiščnike, za kontrolorje in predelavce v kovinarski stroki, za varnost pri delu, za letno preverjanje znanja iz varstva pri delu.

KAKO POTEKA DOPISNO ŠOLANJE

Učenec ne obiskuje rednega pouka, temveč študira sam ob učnih pripomočkih — učnih knjigah in skriptah — ki mu jih pošilja šola. Snov je v njih obdelana tako, da omogoča učencu samostojno učenje. Posameznim učnim knjigam oziroma skriptam dodajamo še posebna navodila, ki učenca usmerjajo k smotrnejšemu učenju, približajo predmet in mu po-

magajo, da v obširni snovi doume, kaj je bistveno in kaj dodatno, vendar neogibno potrebno za razumevanje predmeta. Vodila vsebujejo tudi ponavljalna vprašanja in teste s pravilnimi rešitvami, da z njih pomočjo učenec lahko sam kontrolira, če je snov pravilno dojel.

Učenec izdeluje tudi domače naloge. Le-te pošilja v korekturo določenim profesorjem, ti pa mu popravljene vračajo. Pri popravkih korektorji tudi kažejo učencu pomanjkljivosti v njegovem delu ter ga opozarjajo, kaj mora ponovno predelati, da si pridobi popolnejše znanje. Učenec lahko ob nalogah postavlja korektorju konkretna individualna vprašanja in dobi nanje ustrezna pojasnila.

Za posamezne predmete, kjer je samostojno učenje težje in dolgotrajnejše, dajemo učencem pomoč v obliki zgoščenih predavanj in posvetovalnih seminarjev. Sistem le-teh kakor tudi izbor predmetov za seminarje odreja šola po preverjenih pedagoških načelih. Seminarji oziroma predavanja potekajo v krajših ciklih in ne obre-

ŠTUDIJSKI SISTEM

menjujejo učenca več kot dvakrat tedensko.

Ko učenec v celoti preštudira snov posameznega predmeta za določeni razred (ali stopnjo), se prijavi k izpitu. Učenci-dopisniki opravljajo izpite pri rednih šolah za posamezne stroke (izpitna središča navajamo podrobno pri posameznih šolah).

Dopisnikom je na voljo več letnih izpitnih rokov. Na začetku šolanja jim predložimo natančen izpitni raspored za celo šolsko leto. To omogoča, da si dopisnik lahko napravi osebni študijski načrt po lastnih zmogljivostih.

Vse šole delajo po učnih načrtih rednih šol. Za tečaje so prirejene posebni učni načrti, ki upoštevajo potrebe posameznih strok.

Dopisna delavska univerza organizira tudi posebne študijske skupine, predvsem v posameznih gospodarskih organizacijah ali na območju delavskih univerz. Tudi v teh skupinah izprašujejo praviloma profesorji rednih šol, tako da so zagotovljena obča merila za zahtevano znanje.

PREDNOSTI DOPISNEGA ŠOLANJA

Učenec lahko študira ob svoji redni zaposlitvi. Dopisno šolanje ga ne obremenjuje z rednim obiskovanjem pouka, kot je to potrebno v večernih šolah, temveč mu omogoča, da učenje prilagodi svojim osebnim razmeram. Z dosledno vrganizacijo za študij namenjenega časa lahko posameznik za učenje porabi dnevno manj ur, kot bi ga zahteval urnik rednega pouka v večerni šoli. Zlasti je to važno za žene z družinami, ki jim je težko žrtvovati za družinsko življenje dragocene večerne ure.

Dopisna metoda tudi omogoča, da se šolajo kandidati, ki žive v bolj oddaljenih krajih in jim večerne šole niso dostopne. Tak način šolanja ustreza tudi delavcem na terenskem delu ali v tujini, saj jih po pošti poslano učno gradivo doseže koderkoli, izpite pa jim omogočimo tudi individualno ob izrednih rokih. Ugodnosti pri učenju imajo tudi delavci, ki delajo v izmenah in jim delovni sistem ne omogoča, da bi redno sledili šolskemu urniku v večernih šolah.

Šolanje v naši šoli ni strogo vezano na šolsko leto. Učenec se lahko vpiše kadarkoli in lahko tudi prestopa v višji razred ne glede na začetek šolskega leta. Tako lahko hitreje napreduje. Naša evidenca izpričuje primere, ko so posamezniki končali štirikratredno srednjo šolo v 28 mesecih, kar dokazuje, da je možno študij usmerjati po individualni zmogljivosti.

Dokazano je tudi, da se ljudje s pretežno samostojnim študijem v dopisnem šolanju zelo usposobijo za umsko delo in da znajo samostojneje reševati delovne naloge. Mnogi naši absolventi uspešno nadaljujejo študij na višjih in visokih šolah.

Odpri nameravamo:

- srednjo šolo za organizacijo dela (za predelavce in kontrolorje, organizatorje dela in druge);
- interne kvalifikacije — o-zek profil;
- šolo za tajnice (kandidatke, ki imajo uspešno opravljeno srednjo šolo);
- dopisno gimnazijo;
- strojepisni tečaj (z gramofonskimi ploščami);
- tečaj za funkcionalno usposabljanje delavcev v blagovnem prometu;
- tečaj za poslovno korespondenco.

Otvoritev gasilskega orodjišča

(Nadaljevanje s 4. strani)

Slavnost se je pričela z raportom, ki ga je pred postrojenimi ekipami predal komandir tovarniške čete tov. Leskovšek zastopniku generalnega direktorja Cinkarne, tehničnemu direktorju tov. ing. Kapusu. Predsednik društva tov. Janko Rebov je zbranim opisal naše delo in prizadevanja, da bi bila gasilska služba v podjetju vedno na višini. Pozval je domače članstvo, da se sedaj v boljših pogojih še bolj strne v svojem društvu, da poglobimo tovariško sodelovanje v dobrobit gasilske ideje, ki nas druži v naših skupnih prizadevanjih, obrambe proti elementarnim nesrečam.

Razdelitev priznanj tekmovalnim ekipam je izvršil tehnični

direktor in bivši predsednik našega društva ing. Kapus.

Diplomo, pokal in praktična darila je prejela prvoplasirana ekipa GD Škofja vas I, drugo mesto je doseglo GD Ljubecna, tretje mesto pa je zasedla prva ekipa domačega društva Cinkarne.

Vsa nastopajoča društva pa so prejela diplome za sodelovanje.

Ing. Kapus je vse tekmovalce pohvalil za njihovo prizadevanje ter se jim zahvalil za sodelovanje.

Po razglasitvi rezultatov je povzel besedo šef varnostnega sektorja, ki je z željo, da bi bilo orodjišče, ki je bilo izročeno svojemu namenu, čim prej zgrajeno do zadnje faze, otvoril orodjišče

in ga predal v uporabo gasilskega društva.

Vsi prisotni smo si z zanimanjem ogledali lično in funkcionalno opremljeni novi dom gasilcev Cinkarne.

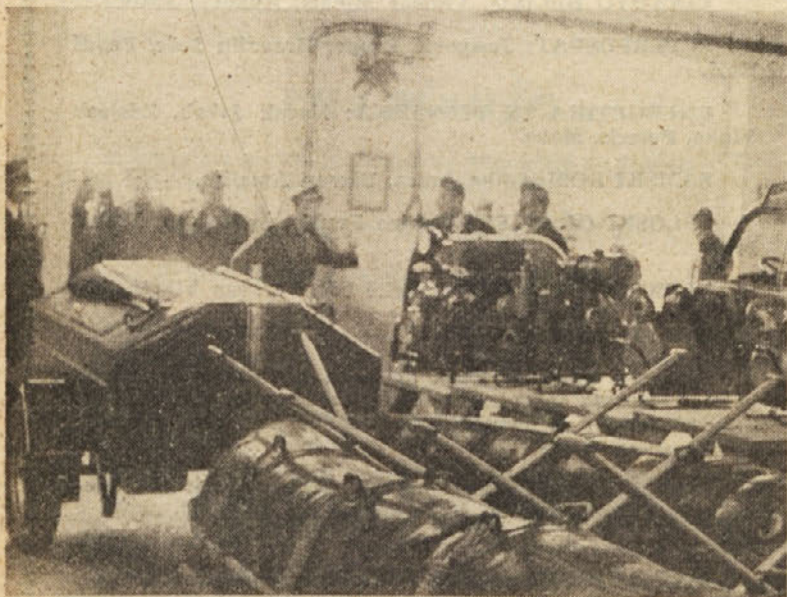
Ob skromni pogostitvi, ki jo je

Tov. Leskovšek je res natančno meril čas, ki so ga potrebovali tekmovalci, da so pogasili ogenj.

omogočila uprava podjetja za vse sodelujoče, smo z gostujočimi gasilci pokramljali o našem delu, načrtih in prizadevanjih.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem, ki so omogočili dograditev naših prostorov, ter smo prepričani, da bodo kmalu dane možnosti, da se bo lahko to začeto delo dokončalo, kot je predvideno v projektih.

Po otvoritvi gasilskega doma so si vsi udeleženci te slovesnosti z zanimanjem ogledali gasilske naprave in orodje.

Nove cene stanarin v samskem domu

Poslovni odbor podjetja je na svoji seji v mesecu maju 1971 na predlog kadrovske splošnega sektorja potrdil nove cene stanarin v samskem domu.

Nove cene stanarin, veljajo od 1. junija 1971 dalje in so naslednje:

- delavci Cinkarne, ki uporabljajo sobo s štirimi posteljami, plačajo dnevno 3,00 din ali mesečno 90,00 din za posteljo;

- delavci Cinkarne, ki uporabljajo sobo s tremi posteljami, plačajo dnevno 3,50 din ali mesečno 105,00 din za posteljo;

- delavci Cinkarne, ki uporabljajo sobo z dvema posteljama, plačajo dnevno 4,50 din ali mesečno 135,00 din za posteljo;

- delavci Cinkarne, ki uporabljajo sobo z eno posteljo, plačajo dnevno 5,50 din ali mesečno 165 din za posteljo.

Cene stanarin za tuje osebe, oziroma delavce, ki plačajo v naprej za najmanj 25 dni so naslednje:

- v sobi z eno posteljo dnevno 10,00 din ali mesečno 300,00 din;

- v sobi z dvema posteljama dnevno 8,00 din ali mesečno 240,00 din;

- v sobi s štirimi posteljami dnevno 6,00 din ali mesečno 180,00 din.

Cene posamezne nočitve za osebe, ki plačujejo sproti za vsako nočitev so naslednje:

- v sobi z eno posteljo dnevno 18,00 din;

- v sobi z dvema posteljama dnevno 15,00 din;

- v sobi z štirimi posteljami dnevno 10,00 din.

Za pogodbeno najete kapacitete drugih zakupcev je določena spodnja meja 4,00 din na dan za ležišče, če pogodba glasi »prazno za polno«.

V vseh ostalih pogodbah pa 5,00 din kot ekonomska cena.

Proizvodnja in produktivnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zaradi pomanjkanja pocinkane pločevine ni bil dosežen proizvodni plan žlebov in cevi. Prav tako ni bil dosežen plan proizvodnje superfosfata.

Pod planom je še proizvodnja bakra, zemeljskih barv, zaščitnih premaznih sredstev in kemolit plošč.

Kumulativno smo v petih mesecih letošnjega leta dosegli 34,35 % letnega plana.

V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta pa je v letošnjih prvih petih mesecih proizvodnja manjša za 11 %.

Plan vrednosti prodaje za mesec maj je bil dosežen z 91,5 %.

Izvoz je bil nekoliko večji kakor v aprilu in je dosegel 73 % dvanajstine letnega plana.

V letošnjih petih mesecih je bilo število zaposlenih za 24,4 % manjše kakor v istem obdobju preteklega leta, vrednost proizvodnje pa le za 11 %.

Zaradi takih gibanj je porasla produktivnost dela za 13,4 %.

ZBOR SAMOUPRAVLJALCEV OBČINE CELJE

Na pobudo celjskih delagatov, ki so sodelovali na II. kongresu samoupravljalcev Jugoslavije je občinski sindikalni svet prevzel organizacijo in priprave za sklic zbora.

V uvodnem referatu, ki ga je podal predsednik občinskega sindikalnega sveta Ivan Kramar, je nanizal nekatere aktualne naloge samoupravljanja danes. Pri razvijanju samoupravljanja je potrebno več konkretnih nalog reševati v kolektivih in članse znani z vsemi pravicami in dolžnostmi upravljanja. Samoupravljanje ni samo sebi namen, zato je to samoupravljanje ustavna pravica in dolžnost vseh, da odločajo o svojih rezultatih dela. V mnogih statutih delovnih organizacij je lepo zapisano in decen-

tralizirano upravljanje. Ni tisto upravljanje boljše, ki ima več delavskih svetov po enotah, če ti nimajo možnosti zaradi katerih koli razlogov stvarno odločati o svoji enoti. Tako kot je potrebno, da je sleherni proizvajalec tudi upravljalca, je potrebno tudi vse samoupravne sile združevati in se odločati o odločitvah, ki si ne bodo nasprotujoče. Zbor je v razpravi in referatu nakazal potrebo po obliki stalne konference samoupravljalcev v občini. V ta namen je bil izvoljen enajstčlanski iniciativni odbor, kateremu predseduje Viktor Skale iz Cinkarne. Odbor naj do jeseni pripravi program in določila dela stalne konference.

OBVESTILO ČLANOM BLAGAJNE VZAJEMNE POMOČI

Obveščamo člane blagajne vzajemne pomoči, da zaradi rednega letnega dopusta blagajnika, blagajna ne bo poslovala v času od 1. do 16. avgusta 1971.

Člane naprošamo, da svoje prihranke oziroma posojila, kolikor so jih nameravali dvigniti v navedenem roku, to uredijo pred 1. oziroma po 16. avgustu.

ZAHVALA KRVODAJALCEM

Krvodajalske akcije dne 28. maja 1971 so se udeležili in darovali 23 litrov svoje krvi naslednji člani našega kolektiva:

GRAFIKA: Repas Branislava, Pompe Anica, Rabuzin Tezija, Gaberšek Amalija, Jelovšek Irena, Kajtna Stane, Perčič Branka, Stankovič Milena, Turk Dragana, Butinar Ljuba, Dečko Franc, Mlakar Martin, Bračko Viktor.

GRADBENI ODDELEK: Šalomon Konrad, Režun Ivan, Kunšek Janez, Salej Martin, Trnovšek Ludvik.

TITANOV DIOKSID: Cafuta Franc.

FINANČNI ODDELEK: Konec Anica, Brumec Nada.

INVESTICIJE: Bajec Ivan, Mlekuž Ferdinand.

VALJARNA: Kalafatič Slavko, Poznič Miha, Petkovski Simon, Korošec Pavel, Vočanec Ivan, Kuserbau Matija, Zolgar Tomo, Franc Herta, Grgič Slavko, Smrkovič Rudi, Halilović Nezir, Šoštarč Martin, Marcijus Štefan, Repas Miroslav, Koštomaj Franc, Lukač Vladimir.

STROJNI ODDELEK: Cimerman Marjan, Čauš Vinko, Kobula Zvone, Hrovatič Ivan, Kozar Alojz, Del Negro Boris, Slokan Dušan, Lužar Ivan, Ramšak Karl.

PIK: Podgrajšek Alojz, Veranič Ivan, Trebičnik Vlado, Geršak Ivan.

LABORATORIJ-ČRKA: Požnel Franc.

NOVA ZVEPLENA: Mlakar Slavko, Vinder Peter.

CINKOVO BELILO: Vidmar Mihael, Kukovič Franc.

SUPERFOSFAT: Josipovič Drago, Hrovatin Jože, Feguš Karl.

ENERGETIKA IN PLINARNA: Novak Jakob, Zdolšek Vinko, Potecin Maks.

SAMSKI DOM: Gliha Anica, Užman Amalija.

SPLOŠNI ODDELEK: Kontec Franjo, Špes Ivan, Trobiš Ivan.

ELEKTRO DELAVNICE: Selič Edi, Vervega Viktor.

OOB: Ivakič Drago.

Občinski odbor Rdečega križa in transfuzijski oddelek bolnice izrekata organizatorjem in imenovanim dobrotnikom — krvodajalcem za plemenito in humano delo vse priznanje in zahvalo.

One, ki se tokrat iz kakršnihkoli vzrokov akcije niso udeležili pa vljudno vabita, da to storijo pri naslednji akciji v jeseni.

DARUJMO KRI — REŠUJMO ŽIVLJENJA

Starejši se sestajajo, združujejo se, oni se med seboj dobro poznajo. Njih pa je vsak dan manj na prostosti. Okupator vsak dan polni celjsko kasarno, ki jo je spremenil v zapor z našimi naprednimi delavci, kmeti, zavedno slovensko inteligenco ter s Primorci, živečimi na Štajerskem.

Nekje med hišami je hišica, kjer živim sama z mamom.

Od nepozabne in strašne noči, ko so okupatorji v spremstvu slovenskega izdajalca razbijali po vratih in brez besed odpeljali očeta se nisva radi zadrževali doma. Dokler je še bil oče zaprt v celjski kasarni je bila najina skrb, da mu nosiva hrano, kolikor nama je bilo to dovoljeno. Ko pa so ga odgnali v mariborske zapore sem z mamom raje odhajala od doma.

Ne vem točno dneva, ko sem se s pozivom morala javiti ob 8. uri na Jožefov hrib, da so nas pregledali in določili v katero skupino kdo spada. Preglednikov ljudi v belih haljah je bilo veliko, ogledovali so nam usta, ušesa, nos in kolikor se spominjam tudi jezik in nas vpisali v rasno skupino. Tudi mama je morala na ta pregled za določitev rase.

Ko se 9. junija 1941 vračam domov, me na cesti ustavi znanec in reče: »Nocoj nas bodo vse izgnali.« »Izgnali — kako, zakaj? Zaradi česa? Kdo nas bo izgnal? Iz naše hiše, z naših cest, iz mesta, kjer so moje šole, moje učiteljice, učitelj, kjer so moji hribi in doline, moja Savinja, kjer sem se vsa poletja brezskrbno in srečno kopala, in klanci, kjer sem se pozimi s sanmi spuščala v dolino, ne da bi me kdorkoli ustavljal.«

In moje — in moji — kaj ni to več moje — naše. Kdo nam lahko vse to vzame? Gledam ga in gledam, pa mi še enkrat ponovi, to meni tako nerazumljivo besedo »izgnali«. Sam pravi da bo bežal, da jih ne bo čakal. S strahom grem proti domu. Na cesti me sreča očetov prijatelj in pravi, da nam oče pošilja pošto. To je bil majhen listič, ki se je po neznan poti prikradel iz zaporov do nas. Oče piše, pustita vse, ne čakajta, bežita, skrijta se in ne mislita name.

Kod in kam naj zbežim tu sredi ceste in sama z očetovim opozorilom. Moram domov, da vidim kaj je z mamom.

BILO JE LETA 1941

Kljub lepemu sončnemu dnevu, se vleče nad našim mestom koprna žalosti, trpljenja in tihega upora. Mladi ljudje se zbirajo, iščejo svoje med svojimi, oči vprašujoče gledajo in nemo vprašujejo si naš, ti lahko zaupamo, boš sedaj z nami?

Z negotovostjo se bližam domu. Okupatorjevi klečeplazci skačejo kot napihnjeni pajaci in vpijejo, da so nas Nemci že iskali. Na to ne dam nobenega odgovora. Odpiram hišna vrata, nasproti mi že pride mama. Pogledam jo, saj sva bili tako sami. Odkar so nam okupatorji odgnali očeta, se nama tudi sosedje niso bližali.

Mami povem to težko novico, da nas bodo danes izgnali. Tudi ona me vprašujoče gleda, kako izgnali in zakaj? Ne, to ni razumljivo, ne more biti sprejemljivo in pravi, nekaj bi še morala skuhati preden odidem.

Prepozno je, tu so že, pet ali šest jih je, ne spominjam se števil, spominjam pa se njihovih strašnih obrazov. S čeladami na glavi in oboroženi do zob, a me dve ženski. Vpili so naj pripravimo svojo prtljago največ do 50 kg in 500 din, vse ostalo moramo pustiti. Hitro sva se morali pripraviti, vse jim je bilo prepočasno. Nemški stroj je imel za preganjanje ljudi tudi določene minute.

Da, prišli so ti ljudje, ki so se leta in leta pripravljali, kako in na kakšen način bodo ropali slovenske domove, kako uničevali naš rod, kako ga poniževali. Najstrašnejše pa je bilo to, da so se med njimi našli tudi naši ljudje, Slovenci, ki so pozabili kdo so in kateri materin jezik so še včeraj govorili.

Naenkrat so se tudi oni počutili, da so nadljudje. Verjetno so sanjali, če bodo ropotali v isti boben, da se jim bo cedilo samo med in mleko.

Strašno je zapustiti dom in ne veš, kam te ženejo. Gledam mamom, kako ji je hučo, ko je toliko svojega truda vložila za dom, niti

še ne more doumeti kaj se z nami dogaja.

Odginali so naju, zaprli v železni avto, danes vem, da se tak avto imenuje »marica«, peljejo nas, — le kam — le kam — to ne ve nihče. Med potjo do Celja se avto ustavlja, zopet pripeljejo naše ljudi in ko prispemo v mesto je avto poln. Celjska postaja je kot mravljišče. Ljudi priganjajo skupaj. Vojaki stražijo. Nas je vedno več. V naš avto prinesejo nezavestno ženo s klobukom na glavi in trobico na zapestju ter jo vržejo na tla avtomobila. Odstopimo ji klop in jo položimo ter jo skušamo prebuditi. Ni se zbudila in mi tudi ni znano, če se je sploh kdaj. Še nekoga priženejo, znanca, ki mi je pred eno uro dejal, da bo bežal. Vprašala sem ga kaj je bilo, da ni uspel. Vsa sporočila od naših iz zaporov, da bi zbežali so do nas prispela prepozno.

Iz Celja nas odpeljejo okrog 10. ure zvečer. Pot je vodila proti Mariboru. Ničesar ne vemo, saj smo slabši od živine. Pripeljejo nas v Maribor v meljsko kasarno.

Vse nas spravijo v en del hodnika, v drugem delu hodnika pa so naši očetje, možje, sinovi, bratje, ki so jih pripeljali iz celic. Tu se najdemo, tu se mati po dolgem času sreča z očetom. Ko se nama pridruži je bil ves blede, ne more dojeti, da sva tu, zelo ga boli najino trpljenje in pravi, zakaj so vaju pripeljali, ali nista dobila mojega sporočila.

Odženejo nas v keltne prostore, kjer smo bili ponovno pregledani, če si imel pri sebi kakšno dragocenost ti je bila odvzeta, sami pa so uživali, da so našli še nekaj za svoj rajh. V kletnih prostorih zopet čakamo na našo usodo.

Jutro in ves dan je bil temen, po malem je rosilo, kolikor smo lahko videli skozi line. Nihče ni ničesar govoril, niti spraševal. Popoldan ob 16. uri so nas odpeljali na tovrno postajo. Med potjo do postaje je prišlo mnogo ljudi gledat naš žalostni sprevod, nekateri so tudi jokali, drugi pa so na nas celo pljuvali. Vsega je bilo, radovednežev, škodoželjnih in veliko tistih, ki so zaradi tega zelo, zelo trpeli.

Na tovrni postaji so nas natrpali v živinske vagone in nas odpeljali v neznanost.

Vlak je vozil svoj težek, pretežek tovor, tovor ljudi, v katerih je bila samo ena misel, kam nas ženejo in kdaj se vrnemo. Živeli smo z eno samo veliko željo vrniti se. Bili smo — kaj smo bili, neverjetno, ljudje, ki jim je okupator vzel vse imetje in jih pognal v svet. Prišel je z okovanimi škornji, s puško v roki in čelado na glavi ter preganjal ljudi iz svojih domov. Sedaj so napravili dolg vlak in nas vozijo, napravili so prostor svojim pajdašem in njihov zločinski načrt se je izpolnjeval.

Vlak drvi svojo pot proti Slavonškemu Brodu, točno še ne vemo kam. Pogovarjamo se in z naših lic izginja žalost. Pogovor poteka o določanju časa za končanje vojne, kajti potem se bomo zopet vrnili k svojim toplim ognjiščem.

Postaje se odmikajo, že smo v Slavonškem Brodu. Tu se srečam z učiteljico drugega in tretjega razreda osnovne šole. Še vedno me ima za deklico iz svojega razreda in mi pravi, kaj si pa ti naredila, da tudi tebe ženejo.

Čes Savo moramo peš preko pontonskega mostu. Tu nas naložijo v male vagončke ozkotirne železnice in že se peljemo dalje proti Sarajevu in Užicam do Arandjelovca. Tu ostanemo dva dni.

Nemci nas predajo srbski Nedicevi oblasti. Po dveh dneh izvemo, da nas bodo odložili v Čupriji.

Srbi nas prejmejo kot svoje. Skupno delimo vse dobre in slabe strani življenja.

Tu, v Čupriji smo tudi dočakali dan svobode in vrnitev v našo lepo, lepo Slovenijo.

M.

CINKARNA — CELJE

metalurško kemična industrija

razpisuje

v Solskem letu 1971/72 naslednje štipendije za šolanje v Solskem industrijsko kovinarskem centru Štore.

— 8 ŠTIPENDIJ ZA POKLIC KLJUČAVNIČARJA

— 2 ŠTIPENDIJI ZA POKLIC STRUGARJA

Pogoj za dodelitev štipendije imajo kandidati, ki so dokončali osemletko z najmanj dobrim uspehom, ki so telesno in duševno zdravi in ki niso starejši od 17 let.

Prednost pri razpisu pod enakimi pogoji imajo otroci, katerih starši so člani kolektiva Cinkarne ter otroci članov ZB.

Kandidati naj poleg lastnoročno napisane prošnje predložijo tudi originalno šolsko spričevalo o uspešno dovršeni osemletki, izpisek iz rojstne matične knjige, življenjepis ter zdravniško spričevalo, izdano od obračne ambulante Cinkarne Celje.

Prošnje z vsemi prilogami sprejema center za strokovno izobraževanje delavcev Cinkarne Celje do 30. julija 1971.

CINKARNA — CELJE

metalurško kemična industrija

razpisuje

v šolskem letu 1971/72 naslednje štipendije za šolanje v Elektro gospodarskem šolskem centru Maribor.

— 5 ŠTIPENDIJE ZA POKLIC ELEKTRIKARJA

Pogoj za dodelitev štipendije imajo kandidati, ki so dokončali osemletko z najmanj dobrim uspehom, ki so telesno in duševno zdravi in ki niso starejši od 17 let.

Prednost pri razpisu pod enakimi pogoji imajo otroci, katerih starši so člani kolektiva Cinkarne ter otroci članov Zveze borev.

Kandidati naj poleg lastnoročno napisane prošnje predložijo tudi originalno šolsko spričevalo o uspešno dovršeni osemletki, izpisek iz rojstne matične knjige, življenjepis ter zdravniško spričevalo, izdano od obratne ambulante Cinkarne Celje.

Prošnje z vsemi prilogami sprejema center za strokovno izobraževanje delavcev Cinkarne Celje do 30. julija 1971.

Sindikalno šahovsko prvenstvo Slovenije

V dneh od 27. do 30. maja je bilo v Portorožu sindikalno šahovsko prvenstvo Slovenije, na katerem je sodelovalo devetnajst moštev, med njimi tri iz Celja, in sicer INGRAD, AERO in CINKARNA.

Letošnje tekmovanje je bilo posebno zanimivo zaradi udeležbe moštva veteranov iz Ljubljane, v čigar vrstah sta nastopila vele mojster Vasja Pirc ter mednarodni mojster Milan Vidmar. Poleg njih so na tem tekmovanju nastopili štirje šahovski mojstri, vrsta mojstrskih kandidatov ter veliko število prvokategorikov tako, da je to bilo eno naj-

močnejših sindikalnih tekmovanj sploh.

Med celjskimi moštvi je imelo največ uspeha moštvo Ingrada, ki se je uvrstilo na sedmo mesto. Naše moštvo je pristalo na 15. mestu. V zadnjih letih je opaziti veliko stagnacijo v naši ekipi, za kar je pač iskati vzroke v tem, da so nekateri igralci zapustili naše vrste pa tudi, da se-

daj nastopajoči igrajo slabše kot poprej. Vsekakor bo treba pomladiti vrste v ekipi Cinkarne. V

SODELUJTE V Cinkarnarju

ekipi Cinkarne je edino prijetno presenetil Mirko Mežnar, ki je

ostal nepremagan in nabral osem in pol točk od enajstih možnih. Takoj za njim je najboljši uspeh imel ing. Zelenovič, medtem ko ostali igralci z ozirom, da so igrali na visokih deskah, niso imeli posebnih izgledeov za boljši uspeh.

Naše moštvo je odigralo enajst tekem z naslednjim izidom:

RTV Ljubljana : CINKARNA 3,5:2,5; Veterani : CINKARNA 3,5:2,5, OSS Trbovlje : CINKARNA 4:2, OSS Slov. Gradec : CINKARNA 3:3, Tomos Koper : CINKARNA 4,5:1,5, Elan Begunje : CINKARNA 3,5:2,5, Železarna Ravne : CINKARNA 4,5:1,5, CINKARNA : Tekstilindus Kranj 3,5:2,5, CINKARNA : Aero 4:2, CINKARNA : Brest 5:1, Elektrokovina : CINKARNA 3,5:2,5.

Naše moštvo je nastopilo v naslednji sestavi (posamezniki so dosegli naslednje število točk):

1. Šnajder 3 ali 27%, 2. ing. Pipuš 5 ali 45%, 3. ing. Ružič 4 ali 36%, 4. Lazič 3,5 ali 32%, 5. Mežnar 8,5 ali 77%, 6. ing. Zelenovič 6 ali 54%.

Končni vrstni red vseh sodelujočih moštev je takle: 1. Izvršni svet Ljubljana, 2. RTV Ljubljana, 3. Veterani, 4. Količev, 5. Litostroj, 6. OSS Trbovlje, 7. Ingrad Celje, 8. OSS Slov. Gradec, 9. TAM, 10. Tomos Koperu, 11. Tovarna vozil »B. Kidrič«, 12. ELAN, 13. Železarna Ravne, 14. Tekstilindus, 15. CINKARNA, 16. Aero, 17. Tovarna Ruše, 18. Brest, 19. Elektrokovina.

J. S.

Trojna zmaga naših kolesarjev

Končan spomladanski del sindikalnih športnih iger

Sindikalne športne igre so se v Celju že močno uveljavile; iz leta v leto se večja števila udeležencev in tekmovalnih ekip iz celjskih delovnih organizacij. Spomladanski del tekmovanja je bil končan s kolesarskim rallyem.

Čeprav smo imeli prijavljenih šest ekip, so nastopile le štiri (!), ki so požele izreden uspeh: v vseh skupinah so osvojile prva mesta: pri članih, pri članicah in pri starejših članih — člani so dobili tudi nagrado za originalnost.

Člani so vozili po dvajset kilometrov dolgi progi, kjer so morali opraviti osem nalog; pri nogometnem igrišču na Skalni kleti so

morali med vožnjo zadeti z žogo miniaturni gol, na odbojškem igrišču ob tovarni perila Toper se je bilo treba izkazati se v odbojškarskih veščinah.

Nato jih je vodila pot po Teharski cesti do osnovne šole na Teharjih, kjer si je bilo treba pridobiti čim več točk s streljanjem z zračno puško v tarčo. Od tod so zavili proti Ljubečni, nato po ce-

sti v Trnovlje do gostilne Puncer. Tu je bilo treba podreti čim več kegljev na tako imenovanem ruskem kegljišču.

Naslednja etapa je vodila po Mariborski in novi Dečkovi cesti Ipavčevi cesti, kjer je po eden izmed članov vsake ekipe moral voziti slalom med postavljenimi keglji.

V mestnem parku so jih čakale na cilju še trinaloge: spretnostna vožnja, poznavanje cestnoprometnih predpisov in prometnih znakov.

Proga za članice in starejše članice je bila osem kilometrov krajša; po streljanju z zračno puško pri teharski osnovni šoli so te ekipe vozile po Bežigradski cesti do benzinske črpalke na Mariborski cesti. Od tod jih je pot vodila po novi Dečkovi cesti in Kersnikovi ulici ter ulici Moša Pijade do avtomobilskega servisa na Ipavčevi ulici in dalje do cilja v Mestnem parku — enako kakor člani.

Razvrstitev posameznih skupin je bila naslednja: člani: 1. Cinkarna I, 2. Libela, 3. Cinkarna II, 4. LIK Savinja, 5. Kovinotehna itd. Starejši člani: 1. Cinkarna, 2.—3. Železarna, Klima, 4. EMO itd. Članice pa so se zvrstile takole: 1. Cinkarna, 2. LIK Savinja in 3. Železarna.

O rezultatih, ki so bili doseženi v preostalih panogah spomladanskega dela sindikalnih športnih iger, bomo poročali v prihodnji številki našega časnika.

Naše kolesarke so dosegle prvo mesto

Starejši člani tik pred štartom. Tu di oni so zasedli prvo mesto.

Domiselna članska ekipa si je poleg nagrade za doseženo 1. mesto priborila tudi nagrado za originalnost. — Oblečeni so bili v frake (na sliki)

III. KONFERENCA SLOVENSkih SINDIKATOV

O DRUŽBENEM DOGOVORU O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV

V ponedeljek, dne 24. maja 1971 je bila tretja konferenca zveze sindikatov Slovenije. Zelo živahna razprava je bila po prvi točki dnevnega reda, to je o družbenem dogovoru o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. V razpravi je bila večkrat poudarjena potreba po odpravi ekscesov v nagrajevanju, razna vprašanja in pojasnila, ki jih bo potrebno upoštevati pri sestavljanju samoupravnih sporazumov.

Konferenca v svojih zaključkih in sklepih daje napotila za delovanje sindikalnih organizacij.

— Konferenca sprejema predloge družbenih dogovorov kot sredstvo za presojanje skladnosti samoupravnih sporazumov z zakonom. Predloga ne posegata v normativno urejanje delitve dohodka in osebnih dohodkov v samoupravnih sporazumih. Predlog

o zgornji meri sredstev skladá skupne porabe za regresiranje dopustov in družbene prehrane in določila o osebnih prejemkih, ki bremenijo materialne stroške, sta bila v razpravi sprejeta.

— Kalkulativni osebni dohodki so v družbenem dogovoru obravnavni element in kazalec spodnje mere sredstev za osebne dohodke, hkrati pa so tudi merilo

za presojanje še sprejemljive družbene rentabilnosti delovnih organizacij.

— Najnižji osebni dohodek je sicer določen sorazmerno nizko, vendar upošteva možnosti in stanje v različnih delovnih organizacijah ter območjih v Sloveniji. Konferenca ne glede na najnižje osebne dohodke, zapisane v družbenem dogovoru, postavlja za cilj, da moramo do konca leta 1971 z ustreznimi ukrepi v delovnih organizacijah in ob upoštevanju boljših poslovnih rezultatov doseči najnižje osebne dohodke 1.000,00 din. Ta znesek naj bi služil kot orientacija za vrednotenje pogojno nekvalificiranega delavca pri verifikaciji samoupravnih sporazumov.

— Konferenca ugotavlja, da predloga družbenih dogovorov ne vsebuje meril za upoštevanje minulega dela. Zato nosilec samoupravnih sporazumov predlaga, da to skladno s splošnimi in svojimi spoznanji upoštevajo pri sklepanju sporazumov.

— Pri oblikovanju samoupravnih sporazumov se morajo sindikalne organizacije zavzemati za njihovo javnost in demokratičnost. Ze med nastajanjem sporazumov je treba doseči skladnost rešitve in zagotoviti cilje usmerjanja. Ne moremo se zanašati samo na soglasja pristojnih republiških odborov sindikatov in na verifikacijski postopek. Saj bi bilo to politično kratkovidno in bi moglo podjetje pripeljati do navskrižij med na videz uradniškimi razsojanjem in težnjami podpisnikov sporazumov.

— Konferenca odklanja tezo, naj bi bili sindikati glavni neposredni nosilci vsklajevanja različnih interesov, ki so prisotni pri delitvi dohodka. Sindikati lahko skladno s svojim družbenim položajem sprejmejo samo vlogo političnega nosilca na področju usmerjanja. Nadalje konferenca zavezuje republiške organe, da pri dajanju soglasja s sporazumom upoštevajo določbe mednarodne konvencije o vrednotenju nadurnega in nočnega dela.

Prav tako je konferenca dopolnila predlagana družbena dogovora v posameznih točkah s tem, da bo lažje in jasneje pri vsklajevanju sporazumov z zakonom n dogovori.

Družbena dogovora o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov podpisana

Štiri dni pozneje so predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Stane Kavčič, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Tone Kropušek in predsednik gospodarske zbornice SR Slovenije Leopold Krese podpisali družbena dogovora o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov.

Z družbenima dogovoroma, ki so jih podpisali, dobiva naša družba novo kvalitetno osnovo za urejanje enega izmed najbolj občutljivih področij, to je delitve po delu in iz nje izviraajoče delitve osebnih dohodkov. S tem je končana večletna polemčna razprava o tem, ali ima vsaka delovna skupnost popolno svobodo deliti osebne dohodke ne oziraje se na družbene vidike ter politične, ekonomske in socialne posledice te delitve, ali pa je treba priznati in upoštevati, da je v njihovem dohodku zapopaden tudi del družbene produktivnosti dela, tudi del minulega dela kot tudi del razmer na tržišču. S podpisanimi dogovoroma je končno teoretično in praktično zmagala ta druga smer. Torej se mora vsaka delovna skupnost pri urejanju delitve obnašati po vnaprej dogovorjenih družbenih normah, osnovah in kriterijih. Pred delovnimi skupnostmi, prav tako pa tudi pred odgovornimi družbenimi faktorji, je zato sedaj praktična naloga, kako načelo delitve po delu konkretizirati, izračunati in izpeljati v vsakodnevni praksi.

Martin Andrejaš

INOVACIJSKA DEJAVNOST KOT OPORA STABILIZACIJSKIH UKREPOV

NA NOVO JE OSVOJEN VELEDISOLVER SPECIALNE KONSTRUKCIJE

Nenehen napredek tehničnega ustvarjanja v svetu in pri nas terja raziskavo novih izdelkov in realizacijo domačih strojev, ki smo jih dosedaj uvažali iz inozemstva. Vele-disolverju, ki ima specialno konstrukcijo planetnega mešala (ne kot običajni, ki imajo samo diskasto mešalo) je bil podeljen patent in drugič še dodatno prijavljen.

Na osnovi detajlnih študijev je firma Svit-Kamnik naročila pri firmi Minerva-Žalec specialni veledisolver, katerega je izdelala centralna mehanična delavnica v »Cinkarni«
Celje, s tem so se odprle velike možnosti — domača gradnja podobnih agregatov, katerih jugoslovanski trg doslej ni imel in je obenem postal konkurent tujemu partnerju.

Pripomniti je treba, da je zahtevana konstrukcija tega stroja velik tehnični uspeh, kajti uporabljena so nova gibanja cikloidnega poretka, ki jih tehnična praksa v svetu ni izkoriščala. Kričulja podaljšane cikloide se vrača šele po večjih obratih v izhoden položaj.

Ta efekt se je pokazal na praktičnem preizkusu mešanja medija, kot zelo dober in odpira neštivilne nove tehnološke dosežke v kemiji, keramiki in gradbeništvu.

Kot primer, ki smo ga navedli, da je pri preizkusnem mešanju prašnih komponent v razmerju 99 : 1, ker je najtežavnejša stopnja mešanja bila dosežena popolna mešanica že v 3—5 minutah. Ta poizkus je bil izveden za potrebe Svit-Kamnik.

Nadalje smo preizkusili mešanje različnih komponent za cervakol. Tudi ta poizkus je v najkrajšem času, celo že v 3 minutah dal zaželen finalni medij.

Planetska gonila tako velikega karakterja v Jugoslaviji še dosedaj niso bila osvojena, in se s tem odpira nova pot v osvajanju kemičnega strojništva.

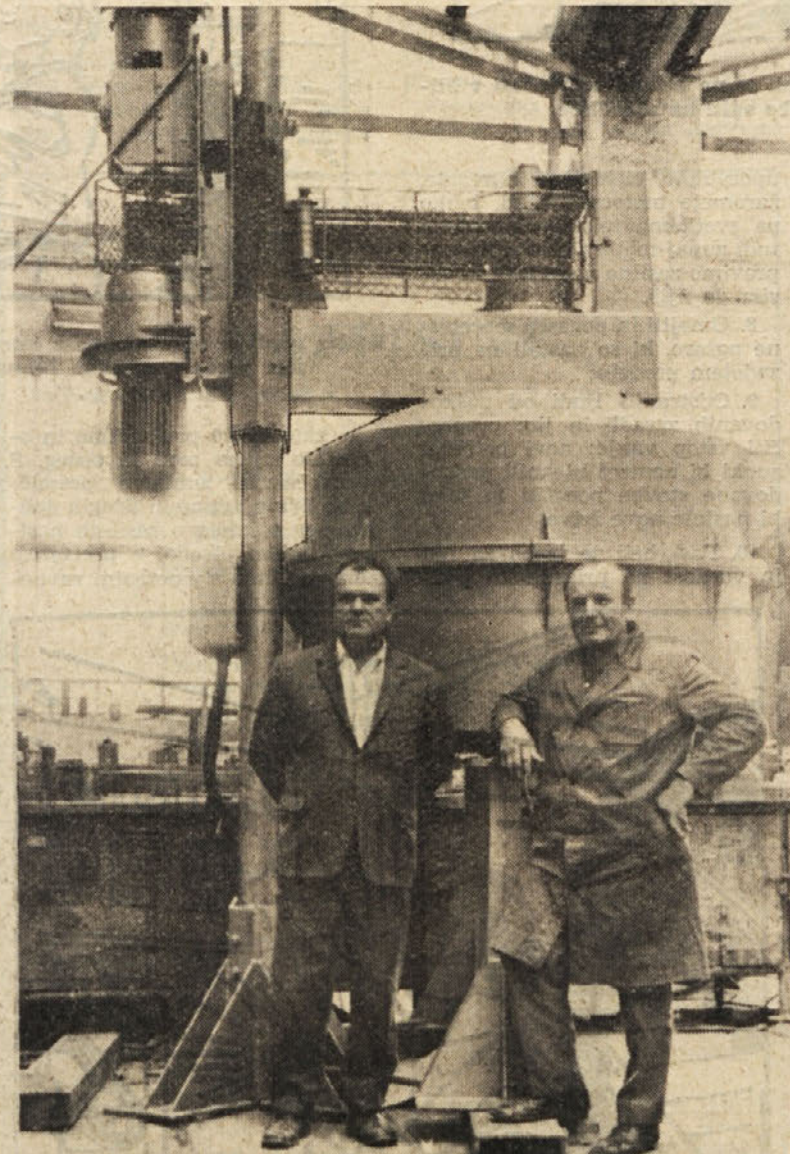
Pripomniti pa je, da je na željo kupca, Svit-Kamnik konstruiran stroj, s samodvižnim mehanizmom, ki je svetovna redkost in, ki na drugi strani odpira seveda možnosti veledisolverjev za mešanje šaržirnih posod od 1000 do 3000 litrov.

Za prisilne mešalce, ki bi bili stabilni pa je možno graditi srednja in velika mešala za potrebe kemične in gradbene industrije.

Velikost planeta omogoča največje različne možnosti mešanja od finega pa do največjega zrna. Vsi dosedanji mešalci na jugoslo-

vanskem trgu imajo zastarelo strojno tehnologijo in dolgotrajne postopke.

Konstruktor disolverja — specialnega mešalca Milan Kocjan, dipl. inž. in Ivan Lužar, obratovodja strojnega obrata pred mešaleem, ki je ponovno uspešno opravil preizkus.

KAJ BOMO UKRENILI?

BORBA PROTI ELEMENTARNI STIHIJI IN DRUGIH TEŽJIH NESREČAH, TER PRI REŠEVANJU LJUDI IN MATERIALNIH DOBRIN

(Nadaljevanje)

2. Takoj ko minejo prvi potresni sunki, po najkrajši poti zapustite stanovanje in hišo. Pri tem ne tratite časa z oblačenjem ali iskanjem raznih reči. S seboj vzemite le najnujnejšo obleko in odev. Iz višjih nadstropij se ne spuščajte z dvigalom, ker se utegne zgoditi, da vam prav dvigalo onemogoči umik. Pomagajte na prosto tudi otrokom in tistim, ki so pomoči potrebni.

bi nastale zaradi okvar na napeljavah.

7. Hitro poskrbeti za reševanje zasutih in ljudi iz višjih nadstropij poškodovanih stavb, kakor tudi za prvo in medicinsko pomoč ranjencem; v reševanje je treba vključiti vse enote civilne zaščite. Ker bo reševanje potrebno nadaljevati ponoči, je treba takoj poskrbeti za razsvetljavo, zlasti previjališča, ruševin, na katerih bodo reševalne enote nadaljevale z reševanjem. Za to

ročju, zlasti pa zavarovati poškodovane trgovine, skladišča in zgradbe v katerih so materialne vrednote.

11. Poskrbeti za oskrbo prizadetih, zlasti s hrano in vodo. V hladnem vremenu je treba ljudi čimprej razmestiti v zaprte prostore in jim dati odeje in drugo manjkajočo opremo, ki jih bo varovala pred mrazom.

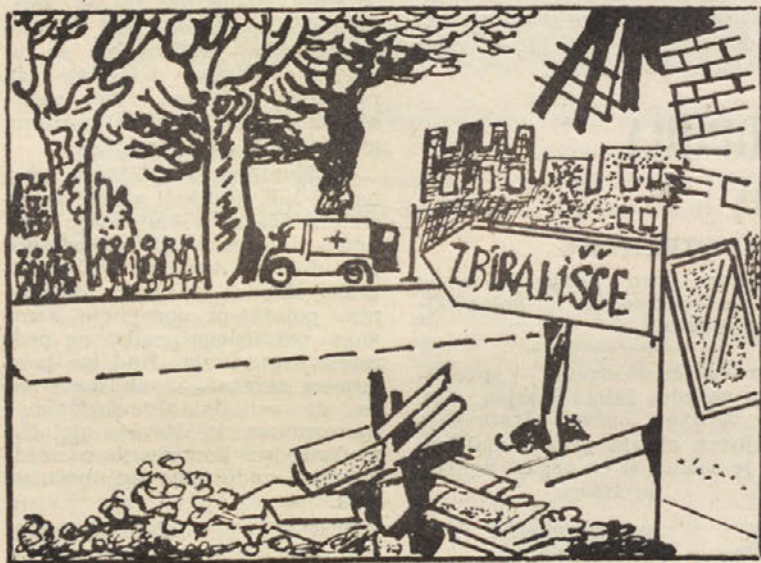
njem pa preprečimo tudi žrtve med ljudmi. Ker ravnanje in pogoji za reševanje niso vedno enaki, se seznanimo z njimi za vsako vrsto poplav.

Ob vsakem daljšem in močnem deževju ali hitrem taljenju snega skrbno spremljajte radijska poročila hidrometeorološke službe. Upoštevajte tudi navodila, ki jih bo dajal štab za narodno obrambo.

V primeru poplave

Poplave nastanejo bodisi zaradi dolgotrajnega dežja, naglega taljenja snega, izredno hudega naliva ali zaradi okvare oziroma porušitve jezov, za katerim je zbrana velika količina vode. Poplave skoraj vsako leto povzročajo znatno škodo in ogrožajo človeška življenja. Rečna poplava navadno ni nepričakova-

Poplave zaradi dolgotrajnejšega dežja ali naglega taljenja snega ne nastanejo nepričakovano. Reke in potoki naraščajo postopoma in ko so korita polna, voda prestopi bregove. Zato lahko predvidimo in ocenimo njeno moč in obseg. Tako so možne pravočasne priprave za reševanje ljudi in dobrin. Ko opazite, da se je voda skalila in da naglo

Pri elementarnih in podobnih nesrečah se ne smemo zadrževati v bližini zgradb, temveč je treba oditi na zbirališče.

Kadar poplave ogrožajo naše imetje, je treba pravočasno prenesti v višje predele zgradbe hrano, vodo, obleko, pohištvo ipd.

3. Če je kdo zasut pod ruševinami mu skušajte s sosedi pomagati. Če bi vaša pomoč ne zadostovala, obvestite o tem najbližji štab ali enoto civilne zaščite.

uporabimo električne agregate, žaromete motornih vozil, lahko pa svetlobna telesa namestimo tudi zunaj motornih vozil in napravimo zasilno napeljavo iz vozila do njih.

4. Če se zaradi rušenja znajdete v oblaku prahu, si zavežite čez nos in usta robec ali kakršenkoli kos prepustnega blaga. Tako se zavarujete, da ne boste dihavali preveč prahu.

8. Omejiti in pogasiti morebitne požare, ki so nastali na prizadetem predelu;

5. Če ste zasuti, skušajte odstraniti ruševine, in sicer tam, kjer so najbolj razrahljane ali pa se poskusite rešiti skozi morebiten prazen prostor v ruševinah. Pri tem bodite zelo previdni, da ne sprožite ruševin, ker vas lahko še huje poškodujejo. Če se ne morete rešiti varčujte z močmi in v primernih presledkih kličite na pomoč ali udarjajte s trdim predmetom na trdne dele ruševin. Če ste ranjeni in močno krvavite, zaustavite kri. V zgradbah s plinsko napeljavo ne prižigajte ognja, da ne povzročite eksplozije, če je napeljava poškodovana.

9. Odstraniti ljudi od poškodovanih zgradb in jim prepričati vstop vanje; novi potresni sunki bi namreč utegnili poškodovane stavbe porušiti in tako bi nastale nove žrtve.

Reševanje ob hudem potresu je dolgotrajno in zapleteno. Pri tem je neposredno po potresu potrebno poskrbeti predvsem za naslednje:

10. Poskrbeti je treba za red in varnost na prizadetem pod-

na, zato lahko predvidimo in ocenimo njeno moč in obseg. S pravočasnim umikom premičnin, živine, hrane in drugih dobrin ter z izdelavo zasilnih nasipov lahko škodo v precejšnji meri, omilimo s smotrnim ravna-

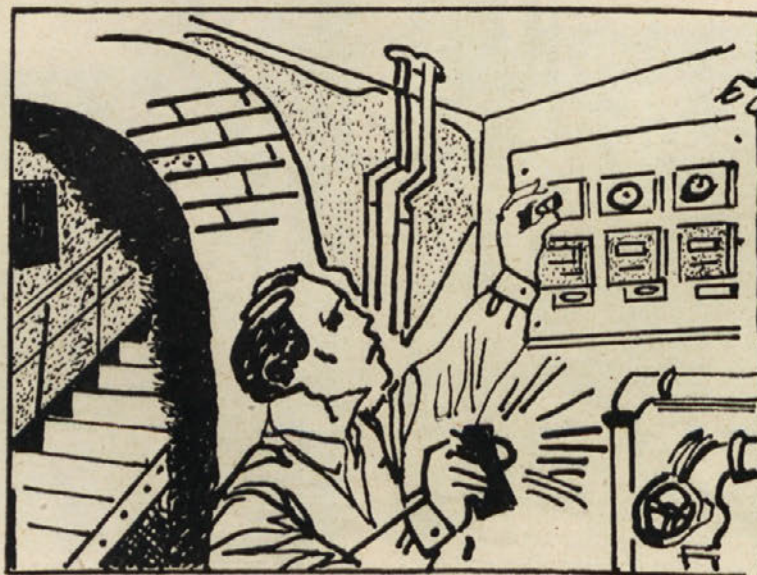
narašča, takoj prenesite v višje predele zgradbe vse predmete, ki bi jih voda lahko uničila ali močno poškodovala (pohištvo, hrana, voda, obleka itd). V tovarnah pa proizvode in tudi stroje prenesite v višje dele zgradb ali tja, kamor voda ne more. Še zlasti moramo umakniti hrano iz kleti, ker vanje pogosto priteka voda že tedaj, ko narasla reka še ni prestopila bregov.

Pravočasno se umaknite sami z družino vred. Pred odhodom iz stanovanja izklopite električno napeljavo in zaprite vodovod. Dokler je še čas, je treba umakniti tudi živino. Umika ne odlašajte toliko časa, da nam voda že zapre pot. Reševanje s čolni je v deroči vodi nevarno, zlasti ponoči in ker voda nosi s seboj vejevje, debla in drugo.

Zrušenje jezov

Jez se zruši navadno v zelo kratkem času in poplava zajame velika območja. Na območju blizu jezov je tako rekoč nemogoče pravočasno dati znamenje za alarm. Zaradi nepričakovanega in hitrega naraščanja vode, je razdejanje velikansko.

(Dalje prihodnjici)

Ob elementarnih nesrečah je treba izključiti vse ventile, zasune in varovalke pri hišni napeljavi.

Motnje krvnega obtoka v spodnjih okončinah — bolezen današnjega časa

(Nadaljevanje)

1. Določena nagnjenost k razvoju krčnih žil je že prirojena. V nekaterih družinah se pojavlja-jo krčice pogosteje kot v drugih. V enem primeru gre za razvojne napake v ožilju, njih zgradbi, razvejenosti v drugem pa za splošno slabnost tistega gradiva v žilnih stenah, ki je odločilno za elastičnost in odpornost. V tretjem gre za povezavo teh dveh med seboj ali teh še z drugimi.

2. Pridobljene motnje v obtoku, ki jih ni malo skozi vse življenje: med temi so posebno pomembne vse tiste, ki na določen način ovirajo odtok, zaradi pritiska na žile kot je to v nosečnosti, pri razvoju neke bule v mali medenici ali v trebuhu, zaradi močnega podvezovanja okončine, zarastline v okolici itd. Posebno so pomembne okvare ožilja samega, na primer poškodbe, vnetja, različne spremembe pod vplivom hormonov, prehnane itd. Večina teh namreč okvari zaklopke, ki potem ne zadržujejo krvi, ampak ta prosto pada navzdol. Prezreti ne smemo niti tistih motenj in okvar, ki nasploh ovirajo ali otežkočajo odtok, kot so močnejše ploska stopala, posledice poškodb, na primer zlomov goleni, večjih brazgotin po ranitvah in končno način življenja in poklic. V najrazličnejših in najbolj pisanih kombinacijah teh in drugih činiteljev prihaja vedno do podobne slike. Kri ne odteka več normalno iz prizadetega področja, kopiči se v posameznih predelih in pritiska od znotraj na žile. Ker so te manj odporne se počasi širijo. Ko so se razširile, so zaklopke, če so še sploh ohranjene, še bolj odmaknjene in slabše opravljajo svojo funkcijo, zato je odtok slabši, stene se čedalje močnejše širijo. Tako nastanejo različno oblikovane razširitve žil; enkrat na daljšem odseku, drugič na manjšem v obliki vrečk, nanizane ena nad drugo, tretjič kot drobna mreža itd. Prizadete pa so lahko vene na površini ali v globini. Našemu opazovanju so seveda površne krčice bolj dostopne, pa tudi pogostejše so. V začetku razvoja bolezenskih sprememb ni posebnih težav. Pojavijo se v glavnem čez dan, zaradi pokončne drže človeka. Noga zateče, čez noč pa zopet splashni. Pojavi se hitrejša utrujenost, napetost v stopalu in v goleni, žile čedalje bolj nabreknejo. K temu se pridružijo še krči. Ko bolezen enkrat začne svojo pot, jo skoraj nezadržno nadaljuje, če se le ne poseže vmes. Žile se čedalje močnejše širijo in zajemajo tudi prej neprizadete dele, prehrana goleni, stopala ali cele spodnje okončine je čedalje slabša. To se kaže tudi na koži kot zadebelitev, drobne krvavitve, sprememba v barvi, površno vnetje — t. im. golenji ekcem. Pogosto se pojavi vnetje še na žilah, neke vrste sesedanje in zlepljevanje krvi na vnetem predelu — tromboflebitis, ki zna biti huda komplikacija krčnih žil. Na nekaterih mestih krčice toliko izbuhnejo navzven, da iz njih začne krvaveti, pridružijo se spremembe na ostalih tkivih, a v končni fazi sledi najneprijetnejša posledica — razvoj golenje razjede.

Obolenje je mogoče pri večini oseb zadržati v razvoju bolezenske slike, omiliti težave in vsekakor preprečiti poznejše nevšečnosti in komplikacije. Osnovno pa je, zavedati se, da iz majhnih nastanejo velike krčne žile in iz lažjih hudi znaki, ker bolezen, če jo ne začnemo zdraviti, nenehno napreduje. Poleg tega mora biti vsak bolnik pripravljen na sodelovanje pri zdravljenju, ki traja domala vse življenje od prvih težav naprej, s krajšimi ali daljšimi presledki brez vsakih motenj. To nedvomno terja veliko potrpežljivost od zdravnika, še več pa od bolnika.

Zdravljenje in preprečevanje posledic mora upoštevati vse tiste činitelje, ki na svoj način vplivajo na nastanek krčnih žil. Ker na prirojene slabosti ne moremo vplivati v zadostni meri, se usmerimo na tiste, ki so nad dostopne. Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gibanju, gojenju športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stajo,

v nosečnosti itd., pomagajo preprečevati prezgodnje nastajanje krčic. Zdravljenje začnemo čimprej in ga vsmerjamo zoper vse činitelje, ki so nam dostopni. Uporabnih metod je več: jemanje zdravil, zdravljenje z injekcijami ali operacijo oziroma kombinacijo več metod hkrati. Težko je dati prednost neki od teh, kajti vsaka ima prednost v enih in slabost v drugih primerih. Prepustimo, da o teh odloča zdravnik, bolnik pa naj sledi in izvaja njegove napotke. Od bolnika se terja, da prihaja redno na kontrole, nosi elastične povoje, ki jih sname le ponoči, a nogo povija natanko tako kot mu je naročeno. Večkrat je potrebno, da bolnik dobi tudi vložke za ploska stopala oziroma izvaja ortopedske vaje za jačanje stopalnega oboka, izgubi kakšno kilo v telesni teži, ter se izogiba vsega, kar bi sicer oviralo krvni odtok. Nekateri bolniki obupajo v času zdravljenja, ne zavedajoč se posledic, katerim gredo nasproti. Uspehi zdravljenja pa ne izostanejo, če se le začne dovolj zgodaj in dovolj dolgo.

Zdravljenje motenj obtoka v spodnjih okončinah je kot je rečeno zelo različno. V zadnjem času se je razvil nov način zdravljenja z različnimi preparati, ki jih pacient zaužije ali uporablja lokalno in ki posegajo v področje mikrocirkulacije. Ti preparati uspešno preprečujejo posledice, ki nastanejo zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Tako so znani preparati divjega kostanja, ki vplivajo na kapilarno steno tako, da zvišujejo kapilarno rezistenco in zmanjšujejo prepustnost kapilar. Dobre uspehe zdravljenja so tudi registrirali pri t. i. kombinirani terapiji. Najboljše so se pokazale kombinacije preparata, ki vsebuje razen tonizirajočih, vasoprotektivnih substanc še komponente, ki stimulirajo odtok in take, ki imajo protivnetno delovanje.

Pri zdravljenju virikoznega simptomnega kompleksa naj bo načelo pacienta, da čimprej začne s terapijo.

(Dalje prihodnjič)

Delovna konferenca organizacije ZK

(Nadaljevanje s 3. strani)

državi, bodisi v neposredni proizvodnji kakor tudi na ostalih področjih. Navzoče je seznanil tudi s sklepi in resolucijami drugega

kongresa samoupravljalcev v Sarajevu (o njem smo že poročali v prejšnji številki našega časnika).

Predsednik osnovne organizacije sindikata tovariš **Martin Andrejaš**

CINKARNA — CELJE
metalurško kemična industrija
kadrovska komisija

RAZPISUJE

za šolsko leto 1971/72 naslednje

š t i p e n d i j e

— na visokih in višjih šolah:

ekonomska fakulteta — komercialna smer	3
visoka ekonomska komercialna šola komercialna smer (I. stopnja)	2
pravna fakulteta	1
fakulteta za naravoslovje in tehnologijo — kemijska tehnologija	3
fakulteta za strojništvo	2

— na srednjih šolah:

ekonomska šola	6
tehniška šola — kemijski oddelek	4
strojni oddelek	1

Prosilci za štipendijo na visokih in višjih ter srednjih šolah morajo poleg lastnoročno napisane prošnje predložiti še: življenjepis, potrdilo o premoženjskem stanju, potrdilo o družinski skupnosti, potrdilo o višini osebnega dohodka, ki so ga v zadnjih treh mesecih prejeli zaposleni člani družinske skupnosti, potrdilo o vpisu in prepis zadnjega šolskega spričevala, ali potrdilo o opravljenih izpitih, ter izjavo, da ne prejema štipendije drugje.

Pri podeljevanju štipendije bodo imeli prednost slušatelji višjih letnikov in predvsem tisti, ki imajo boljši učni uspeh.

Prošnje z vsemi prilogi sprejema Center za strokovno izobraževanje delavcev Cinkarne Celje, do vključno 30. julija 1971.

je dotaknil nekaterih negativnih pojavov, ki so se pojavljali v kolektivu ob sprejemanju sedanega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Med drugim je dejal: »Ko smo v minulih dveh letih preživljali težak gospodarski položaj našega podjetja, smo bili enotni in strpni, zato sedaj, ko dosegamo boljše poslovne rezultate, ni čas za kakršnekoli nesporazume in razdvajanja. Nujno potrebno je, da se komunisti zavedamo kakšen je položaj podjetja in kakšne so njegove možnosti, da znamo tolmačiti zadeve tako kot so, da bodo člani kolektiva pravilno informirani.«

Glavni direktor podjetja tovariš **Franjo Klinger, dipl. ing.** je navzoče seznanil z letošnjim poslovanjem podjetja in s težavami, ki bi se ponovno pojavile, ako ne bi bili sprejeti predlogi, ki jih nakazuje naš sanacijski program. V svoji razpravi se je dotaknil tudi notranjih odnosov in dejal: »Prepričan sem, da je večina članov kolektiva poštena in delovna, vendar je med nami tudi nekaj takih ljudi, ki jih ne skrbi usoda podjetja, toda ravno komunisti ne smemo dopustiti, da bodo taki s svojim delovanjem slabšali odnose v kolektivu in s tem tudi položaj podjetja. S kritiziranjem in izkrivljanjem informacij je treba dokončno opraviti. Preteklo leto je bilo podjetje v izredno težki situaciji, nismo vedeli, kaj nas čaka jutri. Sedaj že lahko trdimo, da je naš izhod zagotovljen. Čim boljše bomo sodelovali, tem lažje bomo reševali vse probleme.«

Sekretar občinskega komiteja ZKS tovariš **Štejan Korošec** je opozoril na nekatere probleme, katerim bomo morali posvetiti večjo skrb (notranje rezerve, ureditev osebnih dohodkov, zmanjševanje nepotrebnih stroškov, medsebojni odnosi idr.), spregovoril pa je tudi o nekaterih problemih naše širše družbene skupnosti.

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo lahko gledali v celjskih kinematografih do 15. avgusta.

Kino Union

Od 15. do 18. julija DOLGI DNEVI MASCEVANJA, italijansko-španski barvni film.

Od 19. do 22. julija VENEC POPKOV, ameriški barvni film.

Od 23. do 24. julija ZAROTNIKI ZA SVOBODO, italijanski barvni film.

Od 26. do 28. julija VRNITEV V BATAAN, ameriški barvni film.

Od 29. julija do 1. avgusta PRIVATNI DETEKTIV CLEGG, angleški barvni film.

Od 2. do 5. avgusta TA PREKLETI DONOVAN, ameriški barvni film.

Od 6. do 8. avgusta GRAND PRIX, ameriški barvni film.

Od 9. do 11. avgusta BURDUS, jugoslovanski barvni film.

Od 12. do 15. avgusta SKRIVNOST VATIKANSKEGA ZAKLADA, italijanski barvni film.

Kino Metropol

Od 10. do 16. julija MAŠKARADA, slovenski barvni film.

Od 17. do 20. julija BULIT, ameriški barvni film.

Od 21. do 22. julija ZIVIS SAMO DVAKRAT, angl. barvni film (ob 16.30 in 18.30).

Od 21. do 22. julija OSVOBODITEV EVROPE, I. in II. del, sovjetski film (ob 20.30).

Od 23. do 25. julija JUNAKI GVALDANKANALA, ameriški barvni film.

Od 26. do 28. julija VODA NEKAJ PRINASA, ameriško-češki barvni film.

Od 29. do 30. julija NIHČE NE BO UŠEL, angleški barvni film.

Od 31. do 3. avgusta VRV IN KOLT, francoski barvni film.

Od 4. do 5. avgusta PIZAMA ZA DVA, ameriški barvni film.

Od 6. do 8. avgusta MEDVED IN LUTKA, francoski barvni film.

Od 9. do 11. avgusta LJUBIM VSE ZENSKE, nemški barvni film.

Od 12. do 15. avgusta TRIJE MUSKATERJI, ameriški barvni film.

Kino Dom

in

Letni kino

Od 15. do 16. julija STO PUSK, ameriški barvni film.

Od 17. do 18. julija SUŽNJA SVOJIH ZELJA.

Od 19. do 20. julija VELIKI MAC LINTOCK, ameriški barvni film.

Od 21. do 22. julija TAT IZ PARIZA, francoski barvni film.

Od 23. do 25. julija ZANDAR SE ZENI, francoski barvni film.

Od 26. do 27. julija NEDOLZNA LJUBEZEN, angleški barvni film.

Od 28. do 29. julija OSKAR JE VSEGA KRIV, francoski barvni film.

Od 30. do 31. julija POLJUBI DEKLETA, PA JIH UBIJ, angleški barvni film.

Od 1. do 2. avgusta HOMBRE, ameriški barvni film.

Od 3. do 4. avgusta VELIKA KACA, nemški barvni film.

Od 5. do 6. avgusta CENA NEKEGA CLOVEKA, špansko-italijanski barvni film.

Od 7. do 8. avgusta ODPADNIK SE VRACA, ameriški barvni film.

Od 9. do 10. avgusta OAZA SMRTI, ameriški barvni film.

Od 11. do 12. avgusta IZLET NA TAHITI, francoski barvni film.

Od 13. do 15. avgusta STRAST, švedski barvni film.

Predstave so vsak dan ob 16. in 18. in 20. Program objavljamo po podatkih Kino podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

KADROVSKE VESTI

V MESECU MAJU SO PRISLI V PODJETJE: Fišter Ivan, Leskovšek Franc, Kovač Miro, Pušnik Stefanija, Javornik Ivan, Dinulović Dušan, Kranjc Jože, Rataj Ana, Palir Boris, Orel Anton, Vrenko Marija.

V MESECU JUNIJU SO PRISLI V PODJETJE: Kaluža Vincenc, Kokalj Tatjana, Mijalković Slobodan, Spremo Vojislav, Pezelj Blaženka, Damić Peter, Kokotec Alojz, Sevič Trivo, Brinovčan Vid.

ODSLI IZ PODJETJA: Mraz Franc, Preglej Josip, Leva Gabrijela, Zanjko Amalija, Templak Marjan, Gobec Ferdinand, Janošević Ljubiša, Zupančič Jožefa, Palir Boris, Kos Franc, Mastnak Marjan, Pungaršek Vinko, Lorbek Mirko, Zafran Milan, Gorenčič Jelka, Bauman Mira, Drašković Vjekoslav, Rabadjičević Dragiša, Teržan Albert, Škerl Ivan, Seško Ivan, Golčman Jurij, Rozmarič Ivan, Zorko Ladislav.

ODSLI IZ PODJETJA: Kovač Miro, Bartolić Blaž, Cater Mirko, Nareks Vinko, Koštrun Jakob, Rojnik Martin, Zenulovski Suljo, Strašek Henrik, Špiler Milica, Paher Franc, Kovač Jurij, Križaj Anton, Kaluža Vincenc, Čajc Milutin, Sekulić Radovan, Kolar Milan, Črepinšek Ana, Lipovšek Jožefa.

UPOKOJENI SO BILI: Kunej Anton, Jesenovec Vinko, Babovič Milan, Krajšek Anton.

V POKOJ SO ODSLI: Močnik Marija, Snajder Jože, Knific Jakob.

UMRLI: Bahčič Franc.

V JLA SO ODSLI: Glojnarčič Jože, Poklšek Miroslav, Pentek Dušan, Urbanc Leopold, Kolar Alojz, Ljubič Ivan.

Izračun nagrajevanja po delu za maj in junij 1971

I. METALURSKA PROIZVODNJA

	Odstotek dosež. učinka v maju	Odstotek dosež. učinka v juniju
1. Keramika	5,10	9,50
2. Plinarna	4,25	9,50
3. Pražarne in kisline — novi obrati	5,44	8,90
4. Pražarne in kisline — stari obrati	5,16	5,80
5. Cinkov prah	5,10	12,10
6. Cinkovo belilo	5,10	8,10
7. Baterijske čašice	5,30	1,80
8. Žičarna	7,20	7,40
9. Zlebarna	2,26	—
10. Valjarna	7,96	3,51

II. KEMIJSKA PROIZVODNJA

1. Barvila Celje	7,00	7,50
2. Barve Mozirje	5,00	5,00
3. Soli in pigmenti	—	—
— Cinkov sulfat	4,00	4,30
— Kromov galun	3,40	2,00
— Modra galica	4,00	6,00
— Natrijev sulfid	—	5,10
— Barijev sulfid	2,00	4,90
— Svinčevi oksidi	2,90	—
— Ultramarin	—	—
4. Litopon	11,80	10,10
5. Gnojila in zaščitna sredstva	—	—
— Superfosfat	4,30	8,00
— Modri baker	5,04	4,20

III. GRAFIKA

1. Vodstvo grafike in CIRG	7,50	6,80
2. Kemolit plošče	—	8,00
3. Mikrocinč plošče	—	8,00
4. Preparati za grafike	8,00	8,90
5. Tiskarna	3,25	3,70

IV. VZDRZEVANJE

1. Priprava dela	4,26	0,20
2. Strojni obrat	4,06	1,80
3. Elektro obrat	5,75	5,70
4. Gradbeni obrat	7,69	1,20
5. Merilni obrat	3,52	—
6. Energetika	3,85	2,80

V. TRANSPORT

	3,64	4,64
--	------	------

VI. TEHNIČNA KONTROLA

	1,77	1,20
--	------	------

VII. UPRAVA

	3,80	3,80
--	------	------

VIII. KOMERCIALNI SEKTOR

	3,80	3,90
--	------	------

IX. FINANČNI SEKTOR

	3,80	3,80
--	------	------

X. KADROVSKI SEKTOR

1. Kadrovska in pomožna služba	3,80	3,80
2. Kuhinja	3,80	4,20
3. Pralnica in šivalnica	3,80	—
4. Samski dom	3,80	2,70

XI. RAZVOJNO INVEŠTIJSKI SEKTOR TIO

Vrednost točke za celotno podjetje	1,00	1,00
------------------------------------	------	------

Vodje proizvodnje, obratovodje in glavni inženir metalur-poprečni dosež norm pripadajočih obratov. Ta dosež se še po-ške proizvodnje oblikujejo svoj osebni dohodek z ozirom na množi s faktorjem razmerja med planiranimi mesečnimi skupnimi režijskimi in planiranimi mesečnimi variabilnimi storški ter dejanskimi mesečnimi skupnimi režijskimi in dejanskimi mesečnimi variabilnimi stroški za mesec april oz. maj 1971.

Vodstvo transporta po oblikuje svoj osebni dohodek z ozirom na razmerje med planiranimi in dejanskimi režijskimi stroški stroškovnih mest transporta za mesec aprill oziroma maj 1971.

OSVOJILI SMO 22 SINDIKALNIH REKREACIJSKIH ZNAČK

Ob zaključku tekmovanja za sindikalno rekreacijsko značko 1970/71 je Občinski sindikalni svet organiziral svečano podelitev značk na drsališču v Mestnem parku, kjer je bilo razdeljenih 197 zlatih, 99 srebrnih in 72 bronastih značk.

Za uspešno sodelovanje na športnih tekmovanjih za sindikalno rekreacijsko značko so člani

naše sindikalne organizacije preje-li sedem zlatih, sedem srebrnih in osem bronastih značk.

V STAROSTNI SKUPINI DO 30

LET so značke prejeli: zlate: Le-ben Valter in Krajnc Mirko, srebr-ne: Farčnik Jože, Hrovatič Ivan, Kolar Marjan, Robida Janko in Zorko Janko, bronaste pa: Kajtner Slavko, Leskovšek Jože, Strašek Dani in Vrečko Maks ter Pohole Ivan.

V STAROSTNI SKUPINI OD 31

DO 40 LET so si značke priborili: zlate: Leban Marjan in Franc Smeh, srebrne: Červan Franc in Šmon Leopold, bronaste: Jordan Hinko, Kukovič Martin in Znidar Edi.

V STAROSTNI SKUPINI NAD

40 LET so dobili zlate značke: Jan-čič Jože, Posinec Franc in Vera-nič Ivan.

Isti večer se je pomerilo devet sindikalnih ekip v štafetnem teku po Mestnem parku; zmagala je ekipa CINKARNA I v naslednji postavi: Červan Franc, Kajtner Slavko, Kocuvan Miro in Zorko Janko. Ekipa CINKARNA II (Bo-gičević Branko, Celestina Stanko, Mirmik Marjan in Orličnik Vili) je zasedla tretje mesto.

Vsem tekmovalcem čestitamo k njihovim športnim uspehom!

Na sliki: tov. Skrt izročja značke tov. Lebanu, našemu športnemu re-ferentu